

CORK ■ DUBLIN ■ LIMERICK ■ GALWAY ■ WATERFORD

26.09.2025 27.09.2025 28.09.2025
CORK BELFAST DUBLIN

BARTOSZ GAJDA BARTOSZ ZALEWSKI

Magazyn
BEZPŁATNY!

NR 188 Wrzesień 2025

mir

magazyn
informacyjno-
rozrywkowy
www.mir.info.pl

085 PRAWNIK 085 7729645
01 4910010

Monika El Amki, Piotr Kuderski,
www.prawnik.ie

• WYPADKI W PRACY, DROGOWE ORAZ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH
• PRAWO PRACY • NIERUCHOMOŚCI, PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI

MAGUIRE McCLAFFERTY SOLICITORS

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty.
Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.

224, The Capel Building, Mary's Abbey
Dublin 7, Ireland

POLONEZ

WE'RE HIRING
JOIN OUR TEAM!

APPLY NOW!
Send your CV to
jobapplication@polonez.ie

Polonez is Ireland's leading Eastern European food chain, with 46 stores across the country, including five in Northern Ireland, and we're still growing. For over 20 years, we've been dedicated to providing a "Taste of Home" to Eastern European communities, while also serving as a gateway for Irish customers to explore the rich and diverse flavors of Eastern Europe.

➤ EXTENSIVE PRODUCT RANGE:

Indulge in the diversity of products we have carefully selected from Poland, Romania, Republic of Moldova, Ukraine, Lithuania, Latvia, Slovakia, Hungary, and Bulgaria. From delicious food items to unique cultural gems, we have something for everyone!

➤ OUR CHARACTER:

At Polonez, we blend tradition and modernity. Our stores are warm and inviting, deeply rooted in Eastern European values, yet fresh and dynamic, keeping up with the latest food trends and customer preferences.

POLONEZ

SPECIAL PROMO

AVAILABLE IN 46 STORES ACROSS THE COUNTRY

**DO NOT MISS IT
SHOP NOW**

Some products may not be available in all stores.
*T&C apply.
While stocks last.

SCAN HERE
for the nearest
Polonez shop

Follow us on
@polonez.ireland

**WHEN YOU BUY
2, 3, 4 or 5***

6

9

11

13

31

W OBE STRONY

- W Subiektywie Czerwińskiego: A jednak się kręci 4
- Coście, Irlandczycy, uczynili z tą krainą... 6

PRZEWROTKA

- Prezydent nie wszystkich Polaków 7

ZDROWIE, RELACJE

- Niedojrzałość emocjonalna – jak ją rozpoznać i co robić 10

MODA, ŻYCIE, STYL, URODA

- Sekrety piękna na co dzień 11

KRÓTKO

- Wiadomości z Irlandii 9,12,23,26,30
- Wiadomości ze świata 25

BOGDAN FERĘC – POLSKA-IE

- Budżet 2026 doprowadzi ludzi do łez 13

BĘDZIE SIĘ DZIAŁO

- Bartosz Gajda i Bartosz Zalewski w Irlandii 15
- Wydarzenia w Irlandii 16,17
- Polish Arts Festival 2025: Leszek Możdżer, muzyka, teatr i sztuka ożywają w Limerick 29

CZYTELNIA, ROZRYWKA

- Czytelnia 18
- Polski Ośrodek Kultury i Biblioteka ABC EduLibrary w Cork 18
- Sudoku 18

PRZYSBORNIK

- Nowe prawo dotyczące warunków zabudowy w Polsce 20
- Zmiany w podatkach w Irlandii w 2025 roku 21

SHAMEK W DUBLINIE

- Cztery bomby w North Strand 23

SPOŁECZEŃSTWO

- Konieczyna – nabór do grup dziecięcych 28

WYBRAN W KONICZYNIE

- Wrzesień w Irlandii 31

Drodzy Czytelnicy,

lato minęło niczym w kalejdoskopie — ciepłe dni ustąpiły miejsca chłodniejszym porankom, a liście zaczynają przybierać charakterystyczne jesienne barwy. We wrześniu nie tylko witamy nową porę roku — to również początek szkolnego rozdziału! W Irlandii, wraz z powrotem do szkolnych ławek, wielu rodziców mierzy się z coraz wyższymi kosztami wyprawki. Według najnowszych badań organizacji ILCU, w 2025 roku średnie wydatki na powrót do szkoły wyniosły aż €1 450 dla dzieci w szkole podstawowej i €1 560 w szkole średniej — to odpowiednio o €364 i €159 więcej niż przed rokiem. Na szczęście państwo podjęło konkretne kroki, by odciążyć rodziny. Program darmowych gorących posiłków zostanie rozszerzony we wrześniu na wszystkie 3 200 szkół podstawowych, co obejmie około 550 000 uczniów.

W porównaniu z rokiem poprzednim budżet przeznaczony na ten cel wzrósł do około €288 milionów

Równocześnie rząd zwiększył nakłady na edukację: całkowity budżet edukacyjny na 2025 rok osiągnął rekordowe €11,8 miliarda, co stanowi wzrost o 9% w porównaniu do roku 2024.

Wrzesień zapowiada się więc nie tylko jako czas nowych wyzwań, ale i nowych możliwości. A my — jak zawsze — mamy dla Was garść świeżych informacji, inspiracji i ciekawych historii.

**Zapraszamy do lektury
Redakcja „Mir”**

K. Kowalewicz / facebook.com/kowalrysuje

BĄDŹ NA BIEŻĄCO!

**Dołącz do nas
na FACEBOOKU!**

facebook.com/magazyn.mir

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego

**Ministerstwo
Spraw Zagranicznych**

Wydawca:
Mir Press Limited
Unit 26, Park West Enterprise Centre,
Nangor Road, Dublin 12, D12 N2X6
Redakcja:
e-mail: magazyn.mir@gmail.com
www.mir.info.pl

Redaktor naczelny:
Marta Luksander

Reklama:
magazyn.mir@gmail.com

Zespół redakcyjny:
Tomasz Wybranowski
Maciej Weber
Piotr Czerwiński
Marta Wilczewska
Piotr Słotwiński
Przemysław Zbieroń
Bogdan Feręc

Korekta: Monika Szesko
Studio graficzne, DTP:
Tomasz Kuc
t.kuc@gazeta.pl

MIR Press LTD nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń, reklam i informacji. Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania tekstów. Nadesłane materiały przechodzą na własność redakcji, co jednocześnie oznacza przeniesienie na redakcję „Mir Press LTD” praw autorskich z prawem do publikacji w każdym obszarze. Przedruk materiałów publikowanych w magazynie „Mir Press LTD” możliwy tylko za zgodą redakcji.

W subiektywie czyli opowieści dziwnej treści

Czerwińskiego

A jednak się kręci

„Irlandię ogarnęło szaleństwo „fidget spinnerów”. Niewtajemniczonym należy wyjaśnić, że fidget spinner to taki trójramienny kręciołek, którego jedynym przeznaczeniem jest kręcenie się wokół własnej osi, ponieważ ma takową. Należy trzymać go w palcach albo na stole i kręcić. I to wszystko.

„Od mniej więcej kwietnia na ulicach Dublina wszyscy kręcą. Kręcą dzieci i dorośli, kręcą nawet po dwa naraz. Przed sklepami wyrasta las transparentów z napisem „fidget spinners available here” albo „fidget spinners – delivery expected next week”, tam gdzie wyprzedają się na pieńku. Oprócz sklepów z zabawkami, tak zwanych silly shopów albo innych

placówek, specjalizujących się w takich wynalazkach, spinnery są w kioskach, a nawet na stacjach benzynowych. No bo jak człowiek zatankuje, to musi sobie zakręcić.

„Największy bajer tego fenomenu polega na tym, że te spinnery wymyślono ponad dziesięć lat temu, jako zabawki rehabilitacyjne dla dzieci z ADHD, żeby miały jakieś zajęcie i nie latały po ścianach. No bo rzeczywiście, jak zaobserwowałem, kręci się toto i kręci dosyć długo, i nie bardzo można się w tym czasie skupić na czymś innym, bo inaczej wypadnie z ręki, lub co gorsza – przestanie się kręcić.

„Nie wierzę, żeby cały Dublin miał ADHD, ale zdecydowanie wielu ludzi ostro tutaj pokręciło na punkcie tego wynalazku. W szkołach trwa debata czy zakazać czy zezwolić, bo jak dzieciaki kręcą, to owszem, skupiają się, ale na kręceniu, nie na nauce.

„Swoją drogą taki spinner faktycznie może uchronić niejednego dzieciaka przed głupotami, bo przecież jak stoi i kręci, to nie może w tym czasie biegać jak oszalały, bić się z innymi dzieciakami albo przyklejać im na plecach kartek z głupim napisem. Dorosły natomiast mógłby czerpać korzyści ze spinnera, jeżeli jest palaczem. Jak się tak kręci, to przecież nie da rady trzymać w palcach papierosa. A dla cwaniaków polecałbym dwa spinnery, po jednym do każdej ręki.

„Przyrząd ten może też okazać się bezcenny dla ludzi, którzy nie

wypuszczają z ręki smartfona, ponieważ nieustannie kręcąc spinnerem, będą musieli wypuścić smartfon z ręki. Co prawda przez to będą mieć na Facebooku i Twitterze lagi jak stąd do Honolulu, ale cóż, wszystko ma swoją cenę.

„Przypomina mi się, że gdzieś już widziałem dosyć podobne dziwactwo. Nie wiem czy trwa do dziś, ale jakieś dwadzieścia lat temu zaobserwowałem że Grecy, a dokładnie greccy panowie i to całkiem dorośli, obowiązkowo nosili przy sobie metalowe łańcuszki, które idąc, siedząc, jedząc, pijąc, a także jeżdżąc motocyklami, zapamiętali kręcili sobie wokół palca, w jedną i drugą stronę. Podobno miało im to pomóc w zachowaniu spokoju i odreagowaniu stresu.

„W Polsce dla odmiany była kiedyś tradycja obracania w palcach monety, w niektórych kręgach, choćby w moich, do tego stopnia nagminna, że sam czasami gnębię w palcach pięćdziesięciocentówkę, idąc po ulicy. Marzy mi się przy tym, że ktoś spyta mnie co robię, a ja odpowiem, że obracam w palcach złoty pieniądz, ale to już temat na trochę inną gawędę.

„Prócz tego mamy inne niezawodne metody na odreagowanie stresu, jak na przykład regularne plucie pod nogi albo równie regularne mówienie „kurwa”, ale to też zupełnie inna bajka.

„Zastanawiam się ile ta moda będzie trwała. Mój syn, który z natury niczym się nie stresuje, a kłopotów z koncentracją nie

ma absolutnie żadnych, zażądał fidget spinnera, twierdząc, że wszyscy inni w klasie już mają, tylko nie on. Kiedy tak chodzi i kręci, trudno się z nim dogadać, bo tak się skupia na kręceniu, że nic innego już go nie obchodzi. Zmusił mnie też, bym i ja kupił sobie spinnera, bo jak idziemy we dwóch, to jemu głupio, że on kręci, a ja nie. Teraz chodzimy i kręcimy spinnerami w duecie. Widziałem już chyba ze dwadzieścia takich tatulków i synulków, kręcących spinnerami i trochę mnie to przeraża, choć z drugiej strony, należy przyznać, że jestem dzięki temu modny i na czasie, a w dodatku za niewielkie pieniądze, bo taki spinner można kupić za jakieś siedem euro, a ja swój nabyłem za jedyne pięć.

„Myślę, że to przejdzie szybciej niż nam się zdaje, ponieważ palacze, smartfoniści, chorzy na ADHD, dzieciaki w szkołach oraz inni zestresowani ludzie w końcu dojdą do wniosku, że to do cholery niepodobne, tak się skupiać i skupiać, i jeszcze raz skupiać, jak toto kręci się i kręci, i jeszcze raz kręci. W czasie gdy można używać życia i robić tyle pięknych rzeczy, na przykład biegać jak oszalały, bić się z innymi dzieciakami albo przyklejać im na plecach kartki z głupimi napisami. Jeżeli się jest dzieciakiem, oczywiście.

„Następnie minie trochę czasu i powróci kostka Rubika albo jojo. No właśnie, co się stało ze starym dobrym jojem? Ale to też, moi drodzy, jest temat na zupełnie inną gawędę.

CORDIALMENTE
PIOTR CZERWIŃSKI

The Mount, Unit 1, Portgloriam, Kilcock, Co. Kildare, W23 PT44

**CAŁA
NACZEPA**

13,6 m | 24 tony | 100 m³

od € 1800

**PÓŁ
NACZEPY**

6,8 m | 12 ton | 50 m³

od € 1200

**PALETA
EURO**

120x80x180 cm | do 500 kg

Co. Dublin - € 170
poza Co. Dublin - € 225

**PALETA
PRZEMYSŁOWA**

120x100x180 cm | do 700 kg

Co. Dublin - € 210
poza Co. Dublin - € 270

TRANSPORT IRLANDIA - POLSKA

PRZEPROWADZKI PALETOWE

Po więcej informacji zadzwoń

0857844966

www.thundertransport.pl

PIOTR SŁOTWIŃSKI
www.piotrslotwinski.com

Coście, Irlandczycy, uczynili z tą krainą...

Kiedy 21 lat temu, po trzech dniach jazdy autobusem, przyjechałem z Krakowa do Corku, to miejsce wydało mi się rajem. Teraz coraz częściej przekonuję się, że jest to raj utracony. Niestety, na własną prośbę Irlandczyków.

Jaka była Polska w 2004 r., kiedy opuszczałem naszej Ojczyzny łono? Nijaka. Rządziła jeszcze lewica, a więc oczywiste było, że kraj był splądrowany, bezrobocie szalało, a praca na umowach śmieciowych po 3 zł za godzinę była szczytem marzeń. Nawet Kraków, to niegdyś stołeczno-królewskie miasto, przypominał obraz nędzy i rozpaczy. Pierwsze poważniejsze remonty rozpoczęto tam dopiero w 2007 r., kiedy już było wiadomo, że raczej w tej Unii zostaniemy. Dopiero wtedy, po dekadzie stawiania w tym mieście wyłącznie zagranicznych hipermarketów, postanowiono zabezpieczyć odpadające gzymsy i odmalować fasady.

W Irlandii nasi Rodacy przekonali się wreszcie, że za solidną pracę należy się przyzwoita zapłata, a szacunek należy się z kolei każdemu, bez względu na pracę, którą wykonuje. Do rodzin emigrantów w Polsce popłynęła szeroka rzeka euro, co pozwoliło im również szybciej podnieść się z finansowej zapaści. Praca w Polsce może i ludzi uszlachetniała, ale dopiero w takiej Irlandii pozwalała im się wzbogacić. No dobrze, żartuję z tym uszlachetnianiem, szczególnie w Polsce Roku Pańskiego 2004. Z reguły było bardzo źle, ludzie po studiach trafiali (w najlepszym przypadku) na kasy we wspomnianych wybudowanych w ostatniej dekadzie zagranicznych hipermarketach. W Irlandii też tam lądowali, ale za 7–8-krotnie wyższą płacę, z gwarantowanymi przerwami w pracy i szacunkiem do własnej osoby. Spora część osób nie będzie miała pojęcia, o czym piszę, bo wyjechała z Polski zaraz po maturze czy studiach, nie pracując w Ojczyźnie nawet jednego dnia.

Wyjechaliśmy i byliśmy szczęśliwi. No dobrze, nie zawsze i nie wszyscy, ale jednak Irlandia dała nam to, czego nie dała nam Ojczyzna. Irlandczycy przyjęli nas bardzo ciepło, często wspominając, że pochodzimy z kraju Ojca Świętego Jana Pawła II, pierwszego papieża, który odwiedził ich kraj. Podkreślali też, że sami często było emigrantami albo przynajmniej mają kogoś bliskiego w rodzinie, kto musiał wyjechać.

Irlandia zawsze była biednym krajem, jeszcze długo po odzyskaniu niepodległości żyło się tutaj bardzo skromnie. Kraj rolniczy, naród bardzo konserwatywny, wierzący. Tą wiarą, a raczej zaufaniem do Kościoła katolickiego, zachwiało ujawnienie szeregu przestępstw dokonywanych przez osoby, które nigdy nie powinny być przyjęte do stanu duchownego. Do tego nagle objawił się Celtycki Tygrys, ogromny boom gospodarczy. Wiadomo, że jak trwoga, to do Boga,

a w spadającym samolocie nie ma ateistów, każdy natychmiast się nawraca, choćby tylko do chwili zażegnania groźnej sytuacji. Tym samym, gdy jest dobrobyt, a w Kościele afera goni aferę, nie ma lepszego momentu do pożegnania tej instytucji.

Kościół opustoszał, liczba powołań spadła, ale za to Irlandczykom zaczęło powodzić się materialnie. Wkrótce w wykonywaniu najcięższych lub najmniej wdzięcznych prac zaczęli zastępować ich obcokrajowcy. Z kolei w referendum zagłosowali za udzieleniem ślubów osobom tej samej płci, a później wreszcie za aborcją. Mogłoby się wydawać, że kiedy odeszli od Kościoła, to złapali Pana Boga za nogi. Nic bardziej mylnego. Przestali służyć Bogu, a zaczęli mamonie, i na krótki czas to się nawet sprawdzało.

Jednak miesiąc miodowy, chociaż miałyby trwać i dekadę, musiał się skończyć. Wskutek wielu czynników – od uległości wobec unijnych komisarzy, przez brak wyobraźni, po polityczną korupcję – gospodarka, chociaż dobrze wygląda w sprawozdaniach, przestała dostarczać środków na rozwiązanie coraz większych problemów społecznych. Przede wszystkim brakuje mieszkań, przez co ich ceny szczytują do góry. Im więcej trzeba zapłacić za mieszkanie, tym mniej zostaje na życie, a warto dodać, że ceny innych produktów czy usług również nie stoją w miejscu. W przeciwieństwie do przeciętnej płacy, której wzrost jest niemal niezauważalny. Pomimo tej katastrofy mieszkaniowej, irlandzki rząd posłusznie wykonuje unijne dyrektywy i wpuszcza olbrzymią liczbę przybyszów z innych, pozaunijnych krajów, często kompletnie obcych kulturowo i wyznających inne wartości, co prędzej czy później musi rodzić konflikty. Irlandczycy to widzą i są coraz bardziej wkurzeni. Wcześniej, gdy tygodniówka pozwalała na spokojne

życie i weekendowe imprezy z przyjaciółmi, niespecjalnie im to przeszkadzało. Teraz, gdy z powodu cen wypijają sześciopak heinekena na swoim ogródku zamiast w pubie, zaczyna w nich wzrastać frustracja.

Za politykę, również imigracyjną, odpowiadają rządzący, którzy są emanacją społeczeństwa. Jaki rząd, takie społeczeństwo, chciałoby się napisać. Tyle że zamiast mieć pretensje do siebie, że cały czas wybierają tak, jak wybierają, najprawdopodobniej skumulują ten gniew gdzie indziej. Komu się oberwie w pierwszej kolejności? Imigrantom, oczywiście. Nikt nie będzie rozróżniał, czy chodzi o lekarzy i inżynierów z pontonów, czy o osoby z innych krajów UE, mieszkające i pracujące tutaj zupełnie legalnie. Nie jesteś stąd, więc jesteś obcy i najlepiej, żebyś wrócił do siebie. Już przestaje im pasować Polak „robiący im kanapki”, jak to niegdyś „żartował” sobie pewien radiowy prezenter z Cork. Już nie pasuje Brazylijczyk zatrudniony w pralni czy Chorwat pakujący tabletki w fabryce medykamentów. Nagle okazuje się, że to już nie jest ten sam kraj, do którego przyjechaliśmy, a Irlandczycy nie są tymi samymi ludźmi, którzy nas tak ciepło witali. W tym czasie wyrosła nowa generacja, wychowana już według innych wartości, a często i bez wartości.

Pytanie, czyja to jest wina? Jak to mówią, gdy wskazujesz jednym palcem na kogoś, to najczęściej trzema na siebie. Nie ma już silnej, dominującej roli Kościoła, co otworzyło szeroko drzwi dla imigrantów innych wyznań. Nie ma niezależnego, zorientowanego narodowo rządu, przez co idee „społeczeństwa otwartego” są realizowane na naszych oczach. Do tego doprowadzili, niestety, sami Irlandczycy. To oni w kolejnych wyborach dawali mandat tej władzy, a w referendach zmieniali to, co było święte dla ich przod-

ków. Skutki, jak widać, są opłakane. Z kraju naprawdę dobrego do życia powoli tworzą miejsce, z którego sami będą uciekali.

Oczywiście zawsze znajdzie się ktoś, kto powie: jak ci nie pasuje, to wracaj do Polski, a Irlandczyków zostaw w spokoju. Tylko nie zawsze jest to takie łatwe. Ludzie tutaj często utknęli na lata: bo rodzina, bo dzieci w szkole, bo kredyt na dom. Trudno jest wracać po dwóch dekadach i często zaczynać układać życie na nowo. Do tego wielu z nas naprawdę pokochało Irlandię za jej krajobraz, za historię, a alergicy nawet za pogodę. Wiele z nas ma ciągle złudną nadzieję, że jeszcze będzie przepięknie, albo przynajmniej – normalnie.

I w końcu: jesteśmy Polakami, ale i Europejczykami. Wszędzie w UE jesteśmy u siebie, bo przecież nikt nam nie dał nic za darmo. Za wejście do Unii słono zapłaciliśmy otwarciem naszego rynku i zdominowaniem go przez zachodnie koncerny. Więc to nie może być tak, że Polakom już dziękujemy i wracajcie do siebie, bo wtedy poprosimy, żeby przestano nas już traktować jak dojną krowę. I żeby wyjąć ręce z naszych kieszeni.

Spójrzmy, jak jesteśmy wykorzystywani gospodarczo w każdym niemal obszarze. Co by się stało, gdybyśmy jednak postanowili znowu wybić się na niepodległość? Czy naprawdę na naszym terenie są nam potrzebne niemieckie firmy, zatrudniające pracowników z Kolumbii czy innej Wenezueli, do tego rok do roku wykazujące straty? Wiemy, że takie mamy. Do tego media z zagranicznym kapitałem kształtujące polskie umysły, handel eksportujący zyski do swoich macierzystych krajów, obce banki i firmy telekomunikacyjne. Jak już idziemy, to na całość, nawet gdybyśmy musieli mieć swoją wersję słynnego bostońskiego parzenia herbaty.

Pytanie, komu się to bardziej opłaci? ♦

MACIEJ WEBER

Prezydent nie wszystkich Polaków

DHSGOV

Po najbardziej wyrównanej walce wyborczej w historii Rzeczypospolitej nowym prezydentem Polski został Karol Nawrocki, do niedawna znany wyłącznie najbliższemu otoczeniu oraz rodzinie. Dotychczasowe elity do końca próbowały podważyć wybór, ale 6 sierpnia kłamka zapadła i po zaprzysiężeniu kandydat obywatelski, popierany przez Prawo i Sprawiedliwość, a raczej Jarosława Kaczyńskiego, objął urząd.

Nie ma co gadać, że w kreowaniu prezydentów nie ma nikogo, kto umiałby to robić lepiej niż prezes Kaczyński. Spośród 13 startujących w tegorocznych wyborach Nawrocki (prezes Instytutu Pamięci Narodowej) był jednym z najmniej znanych opinii publicznej. Z tego Jarosław Kaczyński też potrafił uczynić atut. Postawił na fakt, że ci którzy wcześniej kręcili się w kręgach władzy, będą się społeczeństwu kiepsko kojarzyć. W dodatku przy każdej okazji podkreślał, że to kandydat obywatelski, bo nawet nie jest członkiem partii.

Życiorys kandydata, nieustannie podkreślany przez media sprzyjające obecnemu rządowi, też mu nie zaszkodził. Wszelkie twierdzenia, że przyszłym prezydentem może być dawny alfons, a także chuligan bijący się z innymi rzeźmieszkami po lasach, który zabrał kawalerkę starszemu panu, nie trafiały do świadomości osób dawno już przekonanych. Poza tym Polska to taki specyficzny kraj, w którym im bardziej „elity” i „autorytety” starają się coś ludziom wmówić, tym bardziej „plebs” na złość stanie okoniem. To powtarza się w każdych kolejnych wyborach, ale elity nie wyciągają wniosków. A przykład idzie przecieć z góry, czyli z największego państwa na świecie, gdzie Donald Trump też był postponowany przez ludzi z elit, nawet udowodniono mu molestowanie, a i tak wygrał, w dodatku z dużą przewagą.

W Polsce próbowano wyniki podważyć, że tu i tam źle policzono głosy. Ostatecznie jednak na nic to się zdało i kandydat Koalicji Obywatelskiej przegrał, choć z minimalną różnicą. Wydawało się, że obiektywnie Rafał Trzaskowski lepiej nadawał się na to stanowisko – wszechstronnie wykształcony, znający języki i mający doświadczenie w polityce, w końcu to od dawna Prezydent Warszawy. Ale choć w ogłoszonych wstępnie wynikach wyborów prowadził i już otrąbił zwycięstwo, to w wyborczą noc wszystko się zmieniło. Nawrocki zaś w przemówieniu inauguracyjnym dał wyraźnie do zrozumienia, że rząd Donalda Tuska będzie z nim miał mocno pod górkę. W znacznie większym stopniu niż z Andrzejem Dudą. PO zaś nie wyciągnęła wniosków, od wyborów parlamentarnych podkreślając, że je wygrała, a Polacy mieli dosyć rządów PiS-u. A przecieć w głosowaniu powszechnym PiS wy-

grał, a dopiero na skutek parlamentarnych koalicji doszło do obalenia rządu Mateusza Morawieckiego. Prezydenta nie wybiera się jednak w Sejmie, a robi to naród. I wybory prezydenckie tylko potwierdziły to, co mamy w rzeczywistości. Inteligencja i wielkie miasta od zawsze są przeciwko PiS-owi, ale szalę przechylają wsie i małe miasteczka.

Karol Nawrocki to z pewnością nieoczywisty prezydent, ale nie zawsze w historii RP tak było, że do władzy dochodził ten, kto się do niej nadawał. Prześledźmy więc w telegraficznym skrócie, jak to bywało z polskimi prezydentami po czasach socjalizmu, czyli słusznie minionych. Kiedy już skończyliśmy z nomenklaturą, że najważniejszy w państwie jest I Sekretarz KC PZPR, to od 1989 r. mieliśmy znowu mieć prezydenta. Na fali zmian, ale w okresie przejściowym, był tylko jeden kandydat – Wojciech Jaruzelski. I po raz pierwszy oraz jedyny nie wybierał go na-

ród, ale parlament. Jaruzelski stoczył zacięty bój z samym sobą i wygrał ledwie jednym głosem. Wiedział jednak, że to na krótko, bo praktycznie rządziła już Solidarność i w następnym roku miały się odbyć prawdziwe wybory powszechne.

Faworyt był zdecydowany, mурowany właściwie. Lech Wałęsa, prawdę powiedziawszy, mimo kierowania największym w kraju związkiem zawodowym, nie miał ani kwalifikacji, ani odpowiedniego wykształcenia. Był jednak powszechnie kochany. Głównym kontrkandydatem miał być pierwszy niekomunistyczny premier po wojnie – Tadeusz Mazowiecki. Ale, jak to w Polsce bywa, do drugiej tury wszedł kandydat nieoczywisty – Stanisław Tymiński, który na wybory przyjechał z Peru, miał zagraniczną żonę i wszystkich straszył, że ma czarną teczkę, w której trzyma kwity. Zawartości nigdy nie ujawnił, w drugiej turze Wałęsa triumfował

zdecydowanie, a Tymińskiego tyle potem widzieli.

Trybun ludowy jednak przez pięć lat stracił sympatię Polaków, a zyskał ją spadkobierca partii komunistycznej – Aleksander Kwaśniewski. Poradził sobie z Wałęsą w spektakularnych debatach i wtedy mieliśmy taką sytuację jak teraz. To znaczy Polska kładła się spać z prezydentem Wałęsą, a obudziła się z prezydentem Kwaśniewskim, który wygrał minimalnie. I mimo że potem nie brakowało wpadek, a do najmłodszego w historii polskiego prezydenta (41 lat) przylgnęło zamiłowanie do alkoholu, to nikt przed nim ani nikt potem zdobywając urząd na drugą kadencję, nie zrobił tego już po pierwszej turze – taką bowiem miał nad konkurentami przewagę. A jego małżonka Jolanta do dziś jest uznawana za wzór Pierwszej Damy.

Ponieważ Kwaśniewski po drugiej kadencji musiał abdykować, wiadomo było, że w Pałacu Prezydenckim nastąpi zmiana. Wtedy po raz pierwszy zarysował się układ sił, jaki mamy teraz – PO kontra PiS, a wtedy Donald Tusk przeciwko Lechowi Kaczyńskiemu. Tusk wygrał pierwszą turę, ale w drugiej przegrał z Kaczyńskim. Potem już Tusk nigdy nie chciał być prezydentem. Uznał, że będzie więcej mógł zdziałać, obejmując urząd premiera.

Kiedy 10 kwietnia 2010 r. w katastrofie smoleńskiej zginął prezydent Lech Kaczyński, przez resztę kadencji zastępował go Marszałek Sejmu Bronisław Komorowski. A potem były już normalne wybory i jeden, jedyny raz wystartował w nich Jarosław Kaczyński. Zajął drugie miejsce, a wygrał Komorowski. Nie wszyscy uznali, że był to dobry wybór. Kilka razy się skompromitował, a przez złośliwych nazywany był „strażnikiem żyrodła” w Pałacu Prezydenckim, bo właściwym szefem miał być Tusk, który przewodniczył Platformie Obywatelskiej.

W 2015 r. Komorowski oświadczył, że właściwie nie ma z kim przegrać, tymczasem Jarosław Kaczyński, który postanowił już rzucić wyłącznie z tylnego fotela, wyciągnął z kapelusza królika, czyli Andrzeja Dudę. Był to podobny zabieg, jak teraz z Nawrockim. I ten nieznaną dotąd polityk został Prezydentem RP. A choć przez lata wmawiano, że służył Kaczyńskiemu wyłącznie jako „długopis” do podpisywania rozporządzeń, to w kolejnej kampanii znowu zwyciężył. Wtedy PO wystawiła Małgorzatę Kidawę-Błońską, która w sondażach miała fatalne wyniki i w ostatniej chwili zastąpiono ją Rafałem Trzaskowskim. Ten finiszował świetnie, ale nie starczyło mu czasu i nieznacznie przegrał. Zdawało się, że za pięć lat już nic mu nie przeszkodzi i faktycznie w 2025 r. wygra w pierwszej turze. Ale ponieważ w drugiej turze znowu był tylko drugi, to należy zakładać, że za pięć lat PO już po raz trzeci go nie wystawi.

Jest więc Karol Nawrocki nastawiony niezwykle konfrontacyjnie do Tuska. On już nie mówi, że chce być „prezydentem wszystkich Polaków”. Jak widać, może być prezydentem co najwyżej połowy. Tyle że „tej większej połowy”. A to w zupełności wystarczy. ♦

TESCIOŁOWIE

W IRLANDZKICH KINACH OD
19 WRZEŚNIA

Ataki na migrantów

W ostatnich miesiącach w Irlandii wzrosła liczba ataków na mniejszości etniczne, budząc alarm wśród antyrasistowskich organizacji. Przykłady to brutalne pobicie Hindusa w Dublinie (rozebranie, dżgnięcie nożem) oraz złamanie nosa 64-letniemu Afgańczykowi w Limerick.

Emily Duffy z Hope and Courage Collective (H&CC) wskazuje, że ataki napędza dezinformacja online, oskarżająca migrantów o przestępstwa seksualne wobec dzieci. To schemat skrajnie prawicowej przemocy, inspirowany europejskimi faszystami i KKK, wzmacniany przez algorytmy mediów społecznościowych promujące treści wywołujące

strach i gniew. W Limerick ofiara była wcześniej nękana i filmowana w parku; nagranie rozprzestrzeniło się online, prowadząc do ataku. Za eskalacją stoi grupa Sinne Na Daoine (SND), założona w 2023 r. przez Anthony'ego Caseya (byłego kandydata Irlandzkiej Partii Wolności). SND protestuje jednocześnie przeciwko zakwaterowaniu azylantów i szerzy często fałszywe informacje, jak np. o rzekomej eksmisji mnichów z opactwa Mount Melleray. Eksperci widzą w tym nowoczesny samosąd oparty na dezinformacji cyfrowej, powodujący przemoc fizyczną i psychiczną wobec migrantów. Władze monitorują sytuację i chronią ofiary.

Rekordowe zyski banków w Irlandii

W 2024 r. AIB i Bank of Ireland osiągnęły ponad 5 mld euro zysku, płacąc zaledwie 39 mln euro podatku CIT. Dzięki luce prawnej banki odliczają straty z kryzysu finansowego sprzed lat, zmniejszając podatki niemal do zera. Poseł Sinn Féin Pearse Doherty wskazuje, że przy stawce 12,5 proc. budżet zyskałby 540 mln euro na wsparcie rodzin w kryzysie kosztów utrzymania. Zamiast tego zyski trafiają do akcjonariuszy, a rząd tłumaczy brak

środków na pomoc społeczną. Ministerstwo Finansów broni „standardu OECD”, choć Irlandia jako jedna z nielicznych pozwala na bezterminowe odliczanie strat. Krytycy zarzucają rządowi brak woli zmiany przepisów, faworyzujących banki uratowane publicznymi pieniędzmi. Społeczeństwo, obciążone wysokimi ratami kredytów i niskim oprocentowaniem depozytów, nie otrzymuje wsparcia, a banki wciąż korzystają z tego „daru ratunkowego”.

Czy Garda w ogóle pracuje?

Raport Crowe'a ujawnia poważne dysfunkcje w irlandzkich jednostkach drogowych policji (RPU), wskazując na systemowe problemy pod pozorami prawidłowego działania. Wielu funkcjonariuszy jest nieproduktywnych, zdemotywowanych i unika obowiązków, co stało się w irlandzkiej policji tolerowaną normą. Przykłady obejmują policjantów „drogówki”, którzy rozpoczynają służbę, by wrócić na posterunek bez żadnych działań – bez mandatów czy zgłoszeń. Niektórzy parkują radiowozy w ustronnych miejscach, by „przeczekać” zmianę, a w jednym przypadku celowo przesunęto kamerę ANPR, by była zastąpiona lusterkiem.

Brak odpowiedzialności wynika głównie z obaw kierownictwa przed konfliktami ze związkami zawodowymi, co skutkuje niemal całkowitym brakiem sankcji. Raport opisuje to jako „brak systematycznej kultury pracy”, ale wskazuje, że brak nadzoru i jasnych mechanizmów rozliczania sprzyja takim zachowaniom. Raport wzywa do pilnych reform: naprawy systemu PALF, zwiększenia liczby funkcjonariuszy, inwestycji w nowocze-

sny sprzęt i szkolenia oraz wprowadzenia skutecznego nadzoru i odpowiedzialności. Minister sprawiedliwości wyraża „głęboki niepokój”, a funkcjonariusze coraz częściej myślą o emeryturze. Garda, choć istnieje, coraz bardziej przypomina fasadę bez realnego wpływu na bezpieczeństwo.

Ryanair wciąż rośnie w siłę

Ryanair odnotowuje wzrost rezerwacji o 1 proc. rok do roku w szczycie sezonu letniego, utrzymując stabilne ceny biletów. Prezes Michael O'Leary potwierdza lipcową prognozę odzyskania 7 proc. spadku cen z poprzedniego kwartału, po ustąpieniu problemów z popytem i agentami online.

Boeing obiecuje, że przyspieszy dostawy: 14 z 29 samolotów przed końcem lata (7 w sierpniu, 7 we wrześniu). Linia podwoi przepustowość w Albanii (3 maszyny od kwietnia

2026 r., cel: 4 mln pasażerów rocznie) i zwiększy o 25 proc. w Szwecji (8 nowych tras) po zniesieniu podatku lotniczego. Dyrektor marketingu Dara Brady apeluje jednocześnie o zamrożenie opłat lotniskowych, widząc potencjał podwojenia ruchu w Szwecji do 2030 r. Ryanair umocnił także pozycję lidera w Europie dzięki rosnącemu popytowi i flocie. Jak dodaje się w komunikacie, dobrze wygląda do tej pory sezon letni, a wyniki mogą się poprawić jeszcze do końca września.

UE chce inwigilować pieniądze i ludzi

We wrześniu Eurogrupa pod przewodnictwem Paschala Donohoe podejmie kluczowe decyzje ws. cyfrowego europrojektu promowanego przez Christine Lagarde jako rywala dolara. W rzeczywistości to narzędzie kontroli: pieniądze staną się cyfrowym zapisem śledzonym, monitorowanym i blokowanym przez centralne instytucje, a ich użytkownicy stracą najdrobniejszą nawet anonimowość działań finansowych, jak ma to miejsce w przypadku gotówki.

UE obiecuje, że elektroniczne euro nie zastąpi gotówki, ale historia pokazuje, że to raczej iluzja. Cyfrowe euro umożliwi wdrożenie limitów wydatków, negatywne stopy procentowe i „wygaszanie” oszczędności, czyli będą miały one datę ważności. Każdy zakup będzie rejestrowany w imię „bezpieczeństwa” i walki z praniem brudnych pieniędzy, dając władzom sterowanie zachowaniami obywateli – dokładnie tak samo jak w chińskim systemie punktów społecznych.

To nie innowacja finansowa, lecz zarządzania ludźmi: cyfrowe kajdany udające złoty zegarek. Pozwolenie na to oznacza stopniowe ograniczenie gotówki i utratę prywatności. Czy to czas na sprzeciw, zanim zmiany będą nieodwracalne?

Irlandzki eksport spada po rekordach

W czerwcu 2025 r. wartość irlandzkiego eksportu spadła o 6,1 mld euro (–26 proc.) w porównaniu z majem, osiągając 17,2 mld euro, co eksperci uznają za „typową” normalizację po okresie gromadzenia zapasów w USA przed wprowadzeniem taryf. Rocznie eksport wzrósł o 5 proc. Największy spadek odnotowano w handlu z USA (–23,4 proc. rok do roku, –60 proc. miesiąc do miesiąca), głównie w sektorze chemiczno-farmaceutycznym.

Eksport do Wielkiej Brytanii wzrósł o 13 proc. (1,24 mld euro), wskazując na dywersyfikację rynków. USA, Holandia i Belgia pozostają kluczowymi partnerami, odpowiadając za połowę eksportu. Irlandzcy eksporterzy dostosowują się do nowych taryf, weryfikując klasyfikacje celne i statusy przesyłek, podczas gdy nowe porozumienie handlowe UE–USA wciąż budzi pytania, zwłaszcza w sektorze farmaceutycznym.

**MARTA WILCZEWSKA (BICZKOWSKA),
PSYCHOLOG, SEKSUOLOG,
TERAPEUTA PAR METODĄ GOTTMANA**

Niedojrzałość emocjonalna – jak ją rozpoznać i co robić, by żyć w zgodzie ze sobą i innymi

Rozmawiasz z bliską osobą o czymś ważnym, a ona nagle milknie, obraża się i wychodzi z pokoju, trzaskając drzwiami. W pracy zamiast konstruktywnej odpowiedzi pojawia się wybuch emocji i rozmowa nagle się urywa. Takie sytuacje zdarzają się każdemu, każdy z nas ma momenty, w których emocje biorą górę. Czasem są tak silne, że trudno zareagować spokojnie. Wtedy pojawia się chęć ucieczki, złość lub obrażenia się. Problem zaczyna się, gdy takie reakcje stają się normą. Gdy w obliczu trudności reagujemy głównie atakiem, wycofaniem lub paraliżem, może to oznaczać niedojrzałość emocjonalną. To jednak nie jest etykieta na całe życie. Dojrzałość emocjonalną można rozwijać, pogłębiać, można nad nią pracować krok po kroku.

Czym jest niedojrzałość emocjonalna?

Niedojrzałość emocjonalna to trudność w radzeniu sobie z emocjami w sposób, który wspiera relacje i nasz rozwój. Objawia się wtedy, gdy reakcje są impulsywne, przesadzone, oderwane od realnej sytuacji, lub gdy całkowicie unikamy konfrontacji. Niedojrzałość emocjonalna często wiąże się z nieumiejętnością wzięcia odpowiedzialności za swoje emocje i z potrzebą, by to inni naprawili nasze samopoczucie. W psychologii niedojrzałość emocjonalna jest rozumiana jako trwała trudność w regulowaniu emocji, rozumieniu ich źródeł oraz dostosowywaniu swoich reakcji do sytuacji w sposób adekwatny. To nie tylko bycie wrażliwym czy drażliwym, ale raczej styl funkcjonowania, który przypomina wzorce znane z dzieciństwa: spontaniczne, impulsywne, czasem dramatyczne, a czasem całkowicie unikające konfrontacji. Niedojrzałość emocjonalna nie oznacza bycia złym człowiekiem. Najczęściej to rezultat braku wzorców w dzieciństwie lub mechanizmów obronnych, które kiedyś pomagały nam przetrwać, ale nie służą już w życiu dorosłym.

Jak niedojrzałość wpływa na relacje?

- **W związku** – mogą pojawiać się niekończące się kłótnie o drobiazgi, ciche dni, złość czy próby kontrolowania partnera.
 - **W przyjaźni i rodzinie** – obrażanie się, przyjmowanie roli ofiary („wszyscy są przeciwko mnie”), trudność w słuchaniu i przyjmowaniu innego punktu widzenia.
 - **W pracy** – nadmierna reakcja na krytykę, unikanie odpowiedzialności, przerzucanie winy na innych, plotkowanie zamiast rozwiązywania problemów.
- Czy zdarzyło Ci się pomyśleć: *Dlaczego znów wybucham podczas rozmowy? albo Dlaczego nie potrafię rozmawiać bez krzyku?* Jeśli tak – możliwe, że dotykasz obszaru niedojrzałości emocjonalnej.

Skąd to się bierze?

W dużej mierze niedojrzałość emocjonalna jest efektem tego, czego (lub kogo) zabrakło w dzieciństwie.

- **Brak dobrych wzorców** – jeśli rodzice nie umieli spokojnie rozmawiać o emocjach, trudno nam było się tego nauczyć.
- **Nieumiejętność nazywania uczuć** – kiedy jako dziecko często słyszałeś/słyszałaś *nie płacz* zamiast *widzę, że jest Ci smutno*, prowadziło to do tłumienia emocji zamiast pomocy w ich zrozumieniu.
- **Doświadczenia traumatyczne lub długotrwały stres** – powodują, że nasz układ nerwowy działa w trybie alarmowym, wtedy reagujemy impulsywnie.
- **Brak poczucia bezpieczeństwa** – gdy nie czujemy, że jesteśmy kochani i akceptowani tacy, jacy jesteśmy, rozwijamy strategię obronne zamiast umiejętności rozmowy.

Nawet jeśli w dzieciństwie nie dostaliśmy emocjonalnego wsparcia, dziś jako dorośli możemy szukać pomocy w budowaniu dojrzałości.

Jak rozpoznać niedojrzałość emocjonalną u siebie?

- Często czujesz, że emocje przejmują kontrolę nad Twoją reakcją.
 - Masz trudność w przyjmowaniu krytyki, nawet tej konstruktywnej.
 - Łatwo wchodzisz w rolę ofiary lub atakującego.
 - Oczekujesz, że inni będą czytać w myślach i zgadywać Twoje potrzeby.
 - Zamiast rozmawiać o problemie unikasz go lub wybuchasz.
- Pytanie do refleksji: *Co zwykle robię, gdy czuję złość lub lęk: rozmawiam, wycofuję się, a może atakuję?*

Jak rozwijać dojrzałość emocjonalną?

Daniel Goleman, psycholog i autor koncepcji inteligencji emocjonalnej, pisze: *Dojrzałość emocjonalna to zdolność panowania nad impulsami, kierowania emocjami w sposób, który pomaga nam osiągać cele, i zachowania motywacji pomimo przeciwności.*

Poniżej kilka prostych, skutecznych kroków. Nie chodzi o to, by stać się idealnym, tylko by reagować coraz bardziej świadomie.

1. Zatrzymaj się i nazwij emocje

Zanim odpowiesz, zrób pauzę i spróbuj określić, co czujesz: złość, lęk, wstyd, smutek?

Przykład: zamiast krzyknąć *Znowu to zrobiłeś!*, możesz powiedzieć *Czuję złość, bo mam wrażenie, że mnie nie słuchasz.*

2. Weź odpowiedzialność za swoje reakcje

To są Twoje emocje, nawet jeśli wydaje się, że to ktoś je wywołał. Mów *czuję*, zamiast *przez Ciebie jestem...*

3. Rozwijaj empatię

Zadaj sobie pytanie: *Jak ta sytuacja może wyglądać z jego/jej perspektywy?* To nie zna-

czy, że masz się zgadzać, ale zrozumienie drugiej strony otwiera drogę do rozmowy.

4. Ćwicz asertywność

Mów o swoich potrzebach wprost, ale z szacunkiem.

Przykład: *Potrzebuję 10 minut ciszy, żeby się uspokoić, a potem porozmawiamy.*

5. Reguluj emocje

Szukaj technik, które pomagają Ci wrócić do równowagi: oddech 4-7-8, krótki spacer, zapisanie myśli, medytacja, zimny prysznic, czas dla siebie.

6. Szukaj wsparcia

Rozmowa z terapeutą lub udział w warsztatach rozwoju emocjonalnego może być pierwszym krokiem do zmian. Znajdź bezpieczną przestrzeń do budowania dojrzałości i ćwiczenia nowych sposobów reagowania.

Ćwiczenie: Pomyśl o ostatniej kłótni lub stresującej rozmowie.

- Jaką emocję czułeś/czułaś najsilniej?
- Co mógłbyś/mogłabyś zrobić inaczej, gdybyś miał/miała wtedy więcej przestrzeni i spokoju?

To proces, potrzebny jest czas

Dojrzałość emocjonalna nie pojawia się z dnia na dzień. To proces, który wymaga cierpliwości i wyrozumiałości dla siebie. Każdy moment, w którym uda Ci się zatrzymać automatyczną reakcję i wybrać świadome działanie, jest budowaniem dojrzałości. Z czasem te małe kroki złożą się na nową jakość relacji, spokojniejszych, głębszych i pełnych wzajemnego szacunku. Twoje reakcje mogą się zmienić, a relacje mogą być spokojniejsze i bardziej satysfakcjonujące. Możesz poczuć się lepiej we własnej skórze. Czasem wystarczy zrobić pierwszy krok, zauważyć, że coś w Twoich reakcjach nie służy ani Tobie, ani innym, i odważyć się poszukać nowych sposobów. Jeśli czujesz, że chcesz wzmocnić swoją dojrzałość emocjonalną, zapraszam Cię do pracy w atmosferze akceptacji i zrozumienia. Wspólnie odkryjemy źródła Twoich reakcji i nauczysz się przekształcać je w świadome, wspierające działania, które będą służyć Tobie i Twoim relacjom. ♦

Marta Wilczewska

Psycholog, Seksuolog,
Terapeuta par metodą
Gottmana

Konsultacje indywidualne i dla par:

Psychologiczne:

- DDA - dorosłe dziecko alkoholików
- Depresja
- Lęki, ataki paniki
- Nerwica natręctw
- Silny stres
- Problemy w związkach oraz relacjach międzyludzkich
- Problemy z wyrażaniem emocji
- PTSD (zespół stresu pourazowego)

Seksuologiczne:

- Zaburzenia erekcji
- Zaburzenia popędu płciowego (za wysokie, za niskie libido)
- Zaburzenia orgazmu
- Przedwczesny wytrysk
- Ból podczas stosunku

Zapraszam na konsultacje i terapię

- ☎ 0860453005
- ✉ info@martawilczewska.com
- 🌐 www.martawilczewska.com

Grupa dla Kobiet - Kobięca Seksualność:

- 👤 www.facebook.com/groups/kobiecaseksualnosc

Sekrety piękna na co dzień

Promienna cera, uczucie lekkości i energia – to nie efekt drogich zabiegów, ale małych, codziennych rytuałów. Oto kilka prostych sposobów, dzięki którym poczujesz się pięknie i zdrowo – od środka i na zewnątrz.

Woda to Twój eliksir urody

Zacznij dzień od szklanki ciepłej wody z cytryną. To jak poranna pobudka dla Twojej skóry – oczyszcza, nawilża i dodaje blasku.

Sen – luksus, który nic nie kosztuje

7–8 godzin snu to najprostszy lifting, jaki możesz sobie zafundować. Wypoczęta twarz promienieje bardziej niż po najlepszym rozświetlaczu.

Naturalne piękno z kuchni

Peeling z fusów kawy? Maseczka z miodu? Natura naprawdę wie, co robi. Wykorzystaj to, co masz pod ręką – Twoja skóra odwdzięczy się świeżością i miękkością.

Ruch to radość

Spacer w parku, kilka minut tańca w salonie, krótka sesja jogi. Nie chodzi o spalone kalorie, ale o energię, którą dostajesz w zamian.

Mniej znaczy więcej

Nie potrzebujesz pełnej półki kosmetyków. Jeden dobry krem, szminka w ulubionym kolorze i uśmiech – to najlepszy zestaw beauty, jaki możesz nosić na co dzień.

Peeling kawowy na gładką i jędrną skórę

Składniki:

- 3 łyżki fusów z kawy (świeżych lub wysuszonych po zaparzeniu),
- 1 łyżka oliwy z oliwek lub oleju kokosowego,
- opcjonalnie: 1 łyżeczka cukru brązowego dla mocniejszego efektu złuszczonego.

Jak zrobić:

- Wymieszaj fusy z olejem, aż powstanie gęsta pasta.
- Nałóż na wilgotną skórę i masuj okrężnymi ruchami przez 3–5 minut.

- Splucz ciepłą wodą i delikatnie osusz skórę.
- Efekt: gładka, pobudzona i lekko napięta skóra, a do tego piękny kawowy zapach.

Peeling miodowy dla delikatnej cery

Składniki:

- 1 łyżka miodu,
- 1 łyżka płatków owsianych (drobno zmielonych),
- 1 łyżeczka soku z cytryny (dla rozświetlenia skóry).

Jak zrobić:

- Połącz składniki w jednolitą masę.
- Nałóż na twarz lub ciało, delikatnie masując przez 2–3 minuty.
- Zostaw jeszcze na skórze na kolejne 5 minut jak maseczkę, a potem splucz letnią wodą.
- Efekt: rozświetlona, miękka i nawilżona skóra.

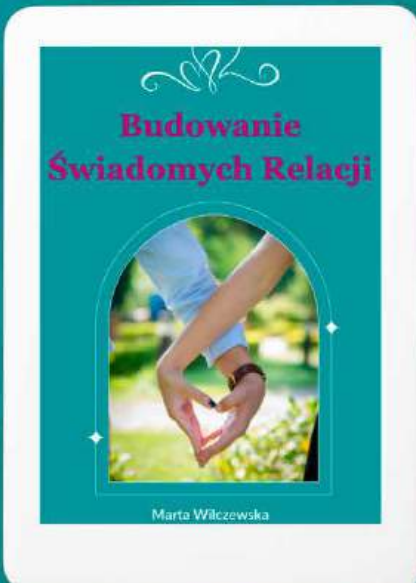

Marta Wilczewska
Psycholog, Seksuolog, Terapeuta Par

Pragniesz relacji pełnych szczęścia i spełnienia?

- Odkryj, jak budować głębokie więzi
- Zwiększ poziom intymności w związku
- Rozpoznaj sygnały ostrzegawcze

Budowanie Świadomych Relacji
Marta Wilczewska

Czujesz zmęczenie i brak energii?

Niewielka zmiana w diecie może wpłynąć na twoje samopoczucie.

Dzięki naszym 100% naturalnym, świeżym, tłoczonym na zimno olejom dostarczysz zarówno ciału jak i umysłowi niezbędnych do dobrego funkcjonowania składników odżywczych i energetyzujących kwasów omega-3

📍 [instagram.com/roberts_fcp_oils](https://www.instagram.com/roberts_fcp_oils)

📘 [facebook.com/FlaxseedColdPressedOilsNI](https://www.facebook.com/FlaxseedColdPressedOilsNI)

Każda kropla to źródło energii, zdrowia i urody. Oleje tłoczone są w Irlandii na zamówienie klienta, co zapewnia ich świeżość i pomaga w utrzymaniu cennych witamin, minerałów i nienasyconych kwasów tłuszczowych. Tłoczmy między innymi oleje z siemienia lnianego, orzechów włoskich, migdałów, pestek dyni, wiesiołka i czarnuszki.

☎ 0860453005

✉ robertsfcpoils@gmail.com

🌐 www.robertsfcpoils.com

Pobierz darmowy ebook już dziś!
www.martawilczewska.com/oferta

Turystyka stanęła na krawędzi klifu

Irlandzka turystyka znalazła się w „punkcie krytycznym” – alarmuje Irlandzka Konfederacja Turystyki (ITIC). Spada liczba turystów, rosną koszty, a rynek jest zbyt zależny od USA. Słabną kluczowe rynki, w tym Wielkiej Brytanii i Europy oraz turystyka krajowa. W apelu ITIC postuluje o:

- Zniesienie limitu pasażerów (32 mln) na lotnisku w Dublinie.
- Zwiększenie wydatków na turystykę o 90 mln euro (do 340 mln rocznie).
- Obniżkę VAT z 13,5 proc. do 9 proc. dla sektora hotelarsko-turystycznego.

Irlandia, drugi najdroższy kraj w UE, traci więc konkurencyjność turystyczną wobec kierunków śródziemnomorskich, a trend zaczął się ujawniać już w początkach roku, ale od tego czasu rząd nie podjął żadnych właściwie działań. Rosnące koszty energii, ubezpieczeń i płac pogarszają sytuację firm

związanych z turystyką, a działających na niskich marżach. ITIC proponuje wsparcie regionalnych lotnisk w Cork i Shannon, by jednocześnie ożywić turystykę poza stolicą. Bez szybkich działań rządu sektor, zatrudniający 250 tys. osób, może zmierzyć się z redukcją zatrudnienia i spowolnieniem gospodarczym – dodaje się w opinii Konfederacji.

Kryzys w irlandzkiej służbie zdrowia

W miesiącach wakacyjnych tego roku irlandzkie szpitale zmagają się z poważnym kryzysem, a tysiące pacjentów musiało być leczonych na wózkach zamiast leżeć w łóż-

kach. Według danych Irlandzkiej Organizacji Pielęgniarek i Położnych (INMO) w lipcu aż 9271 osób otrzymało opiekę w takich – mało godnych warunkach. Sytuacja była najgorsza w Szpitalu Uniwersyteckim w Limerick, ale problem dotyczy placówek w całej Irlandii.

Sierpień nie przyniósł istotnej poprawy, więc i w poprzednim miesiącu liczba chorych na wózkach zbliżyła się do wyniku z lipca. INMO alarmuje, że leczenie na wózkach stało się normą na wielu oddziałach. Od początku roku ponad 68 tys. pacjentów trafiło do „nieodpowiednich miejsc opieki”, czyli na korytarze. Organizacja apeluje o zwiększenie liczby łóżek, reformę systemu opieki zdrowotnej i większe inwestycje, podkreślając, że kryzys jest wynikiem wieloletnich zaniedbań.

Dublin jak śmietnik

W Dublinie drastycznie spadła liczba mandatów za zaśmiecanie, co zdaniem krytyków świadczy o kapitulacji władz w walce o czystość miasta. Do końca lipca 2025 r. wysta-

wiono ich zaledwie 68, w porównaniu do 1080 nałożonych w całym 2023 r.

Radny Mannix Flynn skrytykował obecną sytuację, stwierdzając, że brak działań sprawił, iż Dublin coraz bardziej przypomina „otwarte wysypisko”. Zaśmiecanie jest szczególnie widoczne w północnej części śródmieścia, uznanej niedawno za najbardziej zaśmiecony obszar w kraju. Spadek liczby mandatów w centrum o 77 proc. wskazuje na brak reakcji pomimo rosnącego problemu.

Jako główne przyczyny pogarszającej się sytuacji wskazuje się:

- Brak konsekwencji: bezkarność sprawców zachęca do dalszego zaśmiecania.
- Agresja wobec służb: strażnicy miejscy często spotykają się z agresją, co utrudnia egzekwowanie przepisów.
- Niska odpowiedzialność branży gastronomicznej: niektóre lokale nie dbają o porządek wokół swoich obiektów.
- Zła wizytówka dla turystów: zaśmiecone ulice, zwłaszcza w okolicach centrum, stanowią negatywną wizytówkę dla odwiedzających miasto.

Flynn apeluje o większą odpowiedzialność obywatelską i wyraźną strategię działania ze strony władz. Podkreśla, że bez systematycznych kar i jasnej polityki Dublin może stracić swój wizerunek tętniącej życiem, przyjaznej stolicy.

Prezydent Irlandii i inni czołowi politycy potępiają ataki na społeczność indyjską

Prezydent Michael D. Higgins, arcybiskup Dublina i wicepremier Simon Harris jednoznacznie potępili akty przemocy wobec członków społeczności indyjskiej w Irlandii. Ataki doprowadziły do odwołania tegorocznych obchodów Dnia Indii w Phoenix Park z powodu obaw o bezpieczeństwo.

Prezydent Michael D. Higgins nazwał ataki „godnymi pogardy” i podkreślił, że stoją w sprzeczności z wartościami, które cenią obie nacje. Zaznaczył, że ataki osłabiają więzi społeczne i są sprzeczne ze wspólnym doświadczeniem migracji, które kształtowało Irlandię. Arcybiskup Dublina Dermot Farrell określił ataki jako „całkowicie i absolut-

nie nikczemne”, wzywając społeczeństwo do ich publicznego potępienia oraz do wsparcia służb w ściganiu sprawców. Podkreślił, że członkowie społeczności indyjskiej są dobrze zintegrowani i wnoszą istotny wkład w kraj. Zapowiedział też działania edukacyjne w parafiach i szkołach, mające na celu zapobieganie uprzedzeniom. Wicepremier Simon Harris spotkał się z przedstawicielami społeczności indyjskiej i również nazwał ataki „nikczemnymi”. Docenił pozytywny wkład ok. 80 tys. osób pochodzących z Indii w irlandzkie społeczeństwo i wskazał na potrzebę wzmocnienia edukacji antyrasistowskiej.

Aer Lingus unowocześnił aplikację mobilną

Linie lotnicze Aer Lingus przeprowadziły wielomilionową inwestycję w nową aplikację mobilną, aby poprawić cyfrowe doświadczenie klientów. Zaktualizowana aplikacja, opracowana we współpracy z grupą 1300 pasażerów, ma na celu ułatwienie podróży, szczególnie w dniu lotu.

Najważniejsze zmiany w aplikacji to: Aktualizacje na żywo: informacje o statusie lotu są teraz widoczne na zablokowanym ekranie. Nawigacja po lotniskach: aplikacja wspiera pasażerów w poruszaniu się po lotniskach w Du-

blinie i Nowym Jorku (JFK). Nowy interfejs: uproszczono ekran główny oraz sekcję „Moje Podróże”, co ułatwia dostęp do informacji i zarządzanie rezerwacjami. Zmiany spotkały się z pozytywnym odbiorem, a oceny aplikacji znacznie wzrosły. W ciągu ostatniego roku aplikację pobrało ponad 3,5 mln osób na całym świecie. Według Susanne Carberry z Aer Lingus, aktualizacja jest częścią szerszej transformacji cyfrowej, mającej na celu zapewnić pasażerom bardziej inteligentnych i spersonalizowanych doświadczeń podróżowania.

Godziny otwarcia
Pon-Sob 10:00 - 18:00

OFERUJE PEŁEN ZAKRES USŁUG STOMATOLOGICZNYCH

1. Bezpłatny przegląd stomatologiczny oraz wizyta adaptacyjna dla dzieci
2. Oczyszczanie z kamienia nazębnego metodą ultradźwiękową i polerowanie zębów **tylko €50**
3. Kolorowe wypełnienia w zębach mlecznych u dzieci
4. Wypełnienia kompozytowe
5. Wybielanie zębów
6. Bezbolesne leczenie kanałowe
7. Zdjęcia zębów RTG (radiografia cyfrowa)
8. Odbudowa zębów (rekonstrukcja) z wykorzystaniem włókna szklanego

Tel. 0214873434
Mob. 0871343482

Unit 6, Gleann An Oir
Main Street, Ballincollig

BOGDAN FERĘC

Budżet 2026 doprowadzi ludzi do łez

W Irlandii całe życie toczy się schematami, które wyznaczają rytm tego kraju – czyli zaraz po Nowym Roku mamy miesiąc na rozpędzenie się z nową datą w kalendarzu, by później zacząć czekać na święto patrona Irlandii. Po nim właśnie do gry wchodzi plany i myślimy nieśmiało o urlopach, planujemy wakacje, wyjazdy do rodzin, ale nie można zapominać, że ktoś musi nas do tych wyjazdów szczęśliwie doprowadzić.

Nie wiedzieć czemu tego zadania podjęli się politycy, więc to oni ochoczo i ze „świeżymi” pomysłami naprawy Szmaragdowej Wyspy stawiają się po świątecznej przerwie do swoich biurów, by tam tworzyć nowe ustawy oraz rozporządzenia. Te są ważne, bowiem inne się zdezaktualizowały, czyli trzeba państwo ponownie ustawić na odpowiednie tory, by miało wolną drogę i mknęło ku świetlanej i szczęśliwej przyszłości – podatkowo łupiąc przy okazji z zarobionych pieniędzy.

Kiedy już podebatują, skończą kolejną przerwę – tym razem związaną z lutowymi feriami – rzucając się jednocześnie w wir pracy, żeby nikt przez przypadek nie nazwał ich darmozjadami. Tak sprawy toczą się do połowy roku i właśnie wtedy Oireachtas swoimi 235 członkami zaczyna rozszarpywać ministra finansów. Powodów jest kilka, ale ten wówczas najważniejszy to letnie oświadczenie gospodarcze, które prezentuje, w jak złej kondycji jest państwowa kasa. Oczywiście minister finansów – aktualnie Paschal Donohoe – widzi wszystko w jasnych barwach, przynajmniej jeżeli idzie o wpływy podatkowe. Z wydatkami jest trochę inaczej, bo jakby mógł, to nawet premierowi powiedziałby: „Basta! Więcej pieniędzy – mój taoiseach, by ludziom rozdać – nie dostaniesz”.

Do tej letniej szarpaniny wraca też opozycja, a to ona wtedy punktuję samego cerbera Skarbu Państwa, zahacza o gabinet oraz posłów z ugrupowań rządzących. Kiedy krew potyczek słownych wsiąknie już w dywany na korytarzach Dáil Éireann i Seanad Éireann, zaczynają nad gmachem irlandzkiego parlamentu latać pierwsze jaskółki, a te zapowiadają zbliżający się budżet. Wtedy dopiero zaczyna się cała szopka, bo każdy z ministrów, czyli koleżanek i kolegów Paschala Donohoe, chce mu wyszarpać z kieszeni największą z możliwych kwot. Ale chłop się broni i lamentuje, że irlandzkie sejfy, gdzie Revenue zdeponowało zagrabione podatnikom pieniądze, nie są z gumy i trzeba – kolejny już raz – zacisnąć pasa.

Wręcz idealną sytuacją jest ta obecna, bo szef resortu finansów ma argumentów tyle, że aż mu się w przestronnym gabinecie w Leinster House nie mieszczą. Wije się więc w spazmatycznych tłumaczeniach, że nie da, bo kryzys się zbliża, a i Trump ograbia wyśpę z pieniędzy, grożąc, że firmy z Ameryki to

on ściągnie do Ameryki. Wszystkie te słowa to jednak dziecięce zabawy, które nie mają nic wspólnego z tym, co zaczyna dziać się z początkiem września, bo wówczas światła w biurze Paschala Donohoe zapalone są od wczesnych godzin porannych do późnej nocy.

To niechybny znak, że minister pracuje, a konkretnie rzecz ujmując – rozpisuje tabelki, czyli tworzy budżet, za który wziął się już w sierpniu. Właśnie wtedy ministrowie przesyłają do Departamentu Finansów swoje preliminarze rozrzućności, ale muszą się liczyć z tym, że Paschal im przytnie trochę monetarne rozpasanie, a i premier mu przyklasnie, by parę euro zaoszczędzić. Wstępna ustawa budżetowa pojawia się zazwyczaj ok. 10 września, i dzieje się tak z pewnej przyczyny. Otóż ministrowie dostają do rąk pierwotną wersję budżetu i mogą się oficjalnie z nią zapoznać, by sprawdzić, ile z ich żądań zostało na papierze. Jeszcze ciekawiej robi się w ławach parlamentarnej opozycji, która też otrzymuje swoje kopie budżetu na przyszły rok, a larum niesie się po korytarzach połączonych izb – zwanych z irlandzka Oireachtas. Opozycja pomstuje, rozdziera szaty nad ustawą wydatkową, rzuca się Rejtanem przed wejściami na sale obrad i grzmi, że ludzi Donohoe z Martinem ograbiają, że matki z dziećmi głodem przymierają, i że staruszek z hrabstwa Sligo nie ma za co mleka kupić, czyli ogólnie przedstawia obraz ludności cywilnej odzianej w szmaty i żyjącej w finansowej ruinie.

Cóż, nie ma się czemu dziwić, bo po pierwsze to opozycja, a po drugie trochę racji zazwyczaj mają, choć warto pamiętać, że minister finansów nie może spełnić każdej wydatkowej zachcianki. Ważne jest jednak, a to różni Irlandię od Polski, że jeśli któraś z partii opozycyjnych przedstawi realną propozycję wydatków i przekona ministra, ten umieszcza w budżecie część jej wydatkowych postulatów. Następnie dokumenty idą do ponownego opracowania, pojawia się wersja ostateczna budżetu i rząd musi ją zatwierdzić. To oczywiście nie jest koniec całej drogi legislacyjnej, bo przecież pozostały jeszcze dwa kroki, aby ustawa budżetowa stała się obowiązującą.

Do pracy zabiera się niższa izba parlamentu, więc Dáil, ale też wyższa, czyli Seanad. Posłowie i senatorowie kontrolują, co tam minister nawyprawiał budżetowo, debatują, a nawet, co ma miejsce w ostatnich latach – pokrzykują na siebie, że rząd to nie umie nawet wydatków z wpływami zestawiać w odpowiedni sposób, czym wyborców do biedy wiedzie. Gdy temperatura tych pośpiewek już opadnie, przystępuje się do głosowania, a w tym roku będzie to po 7 października, ponieważ na ten dzień wyznaczono dopiero oficjalną publikację budżetu na 2026 r.

Kiedy jest już pozamiatane, bo przecież koalicja rządząca ma większość – czyli nie-

zależnie od sprzeciwów mniejszych ugrupowań i tak przyjmie stworzony przez siebie dokument – ten przesyłany jest do Áras an Uachtaráin. Wówczas głowa państwa pochyla się nad nim z uwagą, дума, w głowę się drapie, a o ile uzna, że szatu nie ma, ale budżet na kolejny rok być musi – składa swój podpis. I mamy ustawę budżetową.

W tym roku niewiele osób zadowolonych będzie z budżetu na kolejny rok, bo zarówno minister finansów, jak i premier zapowiedzieli, żeby zapomnieć o ulgach oraz dodatkach, gdyż jest źle, a lepiej długo jeszcze nie będzie. W ostatnich tygodniach pojawiło się jednak trochę przecieków, jakie wpływy i wydatki zaplanował minister Donohoe, czyli możemy już teraz sprawdzić, czy coś z tego nam skapnie.

Budżet 2026, jako pierwszy budżet nowego cyklu, skupi się na inwestycjach strategicznych i przewiduje łączne wydatki brutto w wysokości 116,6 mld euro, z większymi przemieszczeniami środków na kluczowe usługi publiczne – w tym mieszkalnictwo i edukację – co sygnalizuje wspieranie gospodarki. Wzrosnąć mają wydatki bazowe, a to pomoże sprostać presji demograficznej, która nie jest spowodowana większą liczbą urodzeń. Rząd zapowiada również, iż inwestować ma w zabezpieczenie przyszłości. Priorytetem będzie mieszkalnictwo, które włączone zostało do inwestycji strategicznych, a przewidywane zwiększenie finansowania przyniesie ma jakoby więcej izb mieszkalnych. Do tego planuje się stymulowanie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, choć ten punkt nadal pozostaje sporny, więc wszystko rozegra się dopiero w tych dniach. Niedawne zmiany w przepisach dotyczących stref presji czynszowej (RPZ) mają na celu zarządzanie podwyżkami czynszów, jednak istotne dla gabinetu Micheála Martina jest skupienie się na przyciąganiu większych inwestycji w celu zwiększenia podaży mieszkań, które zapewnią zarówno ochronę najemców, jak i zachęcą do rozwijania frontów robót przez deweloperów.

Jednocześnie budżet będzie się kierował na usługi publiczne, a w szczególności opiekę zdrowotną, która nadal ma otrzymywać zwiększone wsparcie dzięki wzrostowi wydatków bieżących o 5,9 mld euro. W dokumencie podkreślono, że wraz ze wzrostem popytu na usługi medyczne niezbędna jest stabilność finansowania całej służby zdrowia. Tym samym nie zmniejszą się inwestycje w utrzymanie wyników opieki zdrowotnej, na potencjał kadrowy i efektywność usług, które mają być kluczowe dla utrzymania poprawy ich stanu w dłuższej perspektywie.

Dochody podatkowe Irlandii pozostawały solidne i rosły przez większą część tego roku, a mają być wykorzystane m.in. na zabezpieczenie Irlandii w czasie zwiększonej niepewności na światowych rynkach. Oznacza to

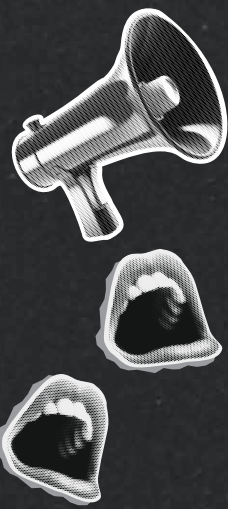
tylko tyle, że pewna pula środków pochodzących z nadwyżki budżetowej z tego roku przekazana zostanie na specjalne fundusze oszczędnościowe. Pieniądze te – o czym zapewnił minister finansów – nie będą przeznaczone na wydatki bieżące, ale na przyszłe ryzyka fiskalne.

Zwiększy się natomiast ilość środków dotyczących inwestycji kapitałowych – głównie w infrastrukturę transportową, edukacyjną i energetyczną – jako kluczowe elementy strategii wzrostu Irlandii. Do tego rząd chce zwiększać kapitalizację potencjału produkcyjnego Irlandii. Tu zwrócę uwagę, bo rząd zajmie się niestety **przygotowaniem kraju na długoterminowy wzrost ekonomiczny** i podnoszenie konkurencyjności. Na pieniądze z budżetu mogą liczyć też przedsiębiorcy, ponieważ część środków ma zostać przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości i innowacji.

W najgorszej sytuacji znajdują się zwykli podatnicy, bo dla nich pakiet budżetowy jest najniższy od wielu lat. Nie można w przyszłorocznym ustawie budżetowej liczyć na chroniące portfele obniżki podatków – raczej nie pojawią się pakiety pomocowe w zakresie dopłat energetycznych, choć partie opozycyjne wciąż o to walczą. Nie do końca wiadomo, czy w zapowiadanej wysokości pojawią się podwyżki rent, emerytur, zasiłków celowych, które wypłacane są przez Social Welfare. O tym wszystkim z przekonaniem będzie można mówić dopiero po 7 października.

Podsumowując: irlandzki budżet na przyszły rok nie będzie tym, który da jakąś korzyść podatnikom, a może się nawet okazać, iż będzie najbardziej opresyjnym od czasu ostatniego kryzysu finansowego. To z kolei prawdopodobnie przełoży się w istotny sposób na zasobność portfeli wielu rodzin, które już teraz odczuwają całkiem dużą presję wydatkową. W całej tej układance nie pomogą również pieniądze z kary, jaką do państwowej kasy przesłała już firma Apple, bo środki te w całości skierowane zostały na inwestycje, czego domagała się miłośniczynie nam panująca Unia Europejska – choć wolałbym powiedzieć – denatka. Jak więc patrzeć na stan państwowych rezerw pieniężnych na rok przyszły? Z nadzieją, że kiedyś zostaną odblokowane, że świat uspokoi się na tyle, by ten lub inny irlandzki minister finansów mógł powiedzieć, że Skarb Państwa nie może już pomieścić więcej gotówki – i zacząć ją oddawać podatnikom. Ale mówiąc całkiem poważnie, od dawna nie wierzę, że kiedykolwiek coś takiego będzie miało miejsce. Zwróćmy uwagę na te wszystkie lata od 2008 r. – niezależnie od stanu irlandzkiej gospodarki każdy kolejny szef resortu finansów twierdził, że jest źle, więc ograniczał wydatki, zmniejszał lub odbierał ulgi, a pieniądze jak brakowało, tak do tej pory na wszystko brakuje. ♦

Stand - up Comedy

BARTOSZ
ZALEWSKI

BARTOSZ
GAJDA

26.09.2025

CORK
CITY LIMITS

27.09.2025

BELFAST
MANDELA HALL

28.09.2025

DUBLIN
LAUGHTER LOUNGE

BILETY DO NABYCIA NA WWW.KONCERTY.IE

Bartosz Gajda i Bartosz Zalewski w Irlandii: gdy Polacy podbijają zieloną wyspę... śmiechem

Irlandia słynie z trzech rzeczy: zielonych wzgórz, piwa Guinness i tego, że potrafi lać deszcz nawet wtedy, kiedy prognoza obiecywała słońce. Teraz jednak pojawia się czwarty powód, dla którego warto wybrać się do Cork, Belfastu czy Dublina: Bartosz Gajda i Bartosz Zalewski — dwóch komików, którzy nie tylko łamią schematy, ale czasami też poczuć logiki. We wrześniu 2025 roku postanowili rzucić się na falę Atlantyku i rozbawić irlandzką publiczność do łez.

Bartosz Gajda — 50 twarzy, 100 pomysłów, 200 procent energii

Bartosz Gajda to człowiek, którego trudniej zaszkladkować niż spaghetti w pudełku po pizzy. Z jednej strony znany z kabaretu Łowcy.B, z drugiej — absolutny fenomen internetowy z kanałem „50 Twarzy Gajdy”, który bije takie rekordy wyświetleń, że YouTube musi co tydzień dokładać serwery.

Gajda jest jak espresso — małe kubeczki, a po nim trzęsiesz się trzy godziny. Wystarczy, że zacznie mówić, a widzowie wciągają się jak w telenowelę brazylijską. Z tą różnicą, że tutaj zamiast płakać nad losem biednej Marii, płaczesz ze śmiechu, bo Gajda

potrafi zrobić stand-up na temat... suszarki do włosów.

Ludzie kochają go do tego stopnia, że bilety na występy sprzedają się szybciej niż maseczki.

w marcu 2020 roku. A „koniki” próbują je potem odsprzedawać po cenach wyższych niż rata kredytu hipotecznego w Warszawie.

Bartosz Zalewski — absurd, które mają sens (albo i nie)

A teraz weźmy drugiego bohatera tego duetu: Bartosza Zalewskiego. To facet, który od 2010 roku specjalizuje się w stand-upie, ale jego humor to nie zwykłe żarty, tylko podróż do krainy absurdu.

Jeżeli kiedykolwiek zastanawiałeś się, co by było, gdyby chomik prowadził własną firmę konsultingową albo jak wyglądałby świat, gdyby ludzie zamiast chodzić, jeździli na wózkach sklepowych — to dokładnie te rejony odwiedza Zalewski.

Publiczność mówi o nim: „absurdalny i abstrakcyjny”. I to wcale nie jako obelgę. To komik, który potrafi trzy minuty mówić o tym, jak krzesło patrzy na człowieka i... wciąż masz wrażenie, że to najlepszy kawał, jaki w życiu usłyszałeś.

Jego występy to jak sen po zjedzeniu pizzy o drugiej w nocy — dziwne, nielogiczne, ale nie możesz oderwać się od fabuły.

Gajda + Zalewski = duet wybuchowy

Co się stanie, kiedy zestawisz razem charyzmę estradową Gajdy i absurd Zalewskiego? Powstaje stand-upowy Big Bang. To jakby w jednym pokoju zamknąć Bonda i Monty Pythona — z jednej strony elegancja i pewność sceniczna, z drugiej totalna abstrakcja.

Na scenie różnią się jak pierogi ruskie od pierogów z truskawkami — niby oba pierogi, ale smak zupełnie inny. A kiedy podaje się je razem, publika nie wie, czy ma się śmiać, czy klaskać, czy po prostu zamówić jeszcze jedną porcję.

Występy w Irlandii — gdzie i kiedy

Plan jest prosty:

- Cork, 26 września 2025 — City Limits Comedy Club, miejsce tak kultowe, że samo w sobie brzmi jak nazwa zespołu rockowego.
- Belfast, 27 września 2025 — Mandela Hall, czyli tam, gdzie śmiech odbija się od ścian jak echo po Guinnessie.
- Dublin, 28 września 2025 — kultowy Laughter Lounge, klub, którego nikomu nie trzeba przedstawiać.

To trzy okazje, żeby wyjść z domu, zostawić Netflixa w spokoju i zobaczyć, jak polski stand-up radzi sobie na wyspie, gdzie deszcz to nie pogoda, tylko styl życia.

Dlaczego warto?

Bo Polacy mają świetne poczucie humoru, ale czasem trzeba im przypomnieć, że stand-uperzy potrafią żartować lepiej niż politycy w kampanii wyborczej.

Bo śmiech to zdrowie, a wizyty u lekarza w Irlandii kosztują tyle, że taniej kupić bilet na stand-up.

Bo jeśli jesteś Polakiem na emigracji, to nic tak nie koi duszy jak żart o ZUS-ie usłyszany w Cork.

Bartosz Gajda i Bartosz Zalewski to duet, który we wrześniu w Irlandii robi z publiki sałatkę śmiechu. Każdy, kto wybierze się na ich występ, ryzykuje jedno: że następnego dnia będzie bolał brzuch i policzki od ciągłego uśmiechania się.

A jeśli ktoś się jeszcze zastanawia, czy iść — to przypominam: lepiej wydać pieniądze na stand-up, niż na kolejną aplikację do medytacji, która i tak każe ci oddychać, jakbyś tego nie robił od urodzenia.

Stand-up comedy Bartosz Gajda, Bartosz Zalewski

Bartosz Gajda – wybitna osobowość, gwiazda estrady, jeden z najlepszych komików na świecie. Połączenie najlepszych cech Zbigniewa Buczkowskiego i Gerarda Depardieu. Gwiazda estrady. Na codzień występuje w wysmienitym kabarecie Łowcy.B, z którym co roku dostają kilkadziesiąt nagród na przeglądach i festiwalach. Ogrom jego talentu można docenić oglądając kanał 50 Twarzy Gajdy, który ma ponad 20 mln subskrybentów, a poszczególne filmiki mają po kilkanaście (słownie kilkadziesiąt) miliardów wyświetleń. Gwiazda estrady. Bilety na jego stand up wyprzedają się za bezcen a przed każdym występem zjawiają się koniki oferując bilety po cenie kilkuset krotnie wyższej od tych sklepowych. Doceniony przez najznamienitszych reżyserów, prawdziwa gwiazda estrady, szarmancki, oszałamiająco utalentowany.

Bartosz Zalewski pochodzi z Wrocławia, chodzi po scenie. Robi stand-up comedy od 2010 roku, był w telewizji, był w internecie, był gdzie indziej. Takie opisy mają za zadanie zachęcić do przyjscia na żywo na stand-up. Więc proszę to zrobić.

Wstęp 18+

Cork, 26 września 2025 – City Limits Comedy Club

Belfast, 27 września 2025 – Mandela Hall

Dublin, 28 września 2025 – Laughter Lounge

Bilety:
www.koncerty.ie

Irlandzki Wieczór Kabaretowy

Kabaret Ani Mru-Mru

PAWEŁ MATYKA

Powstał w Lublinie w grudniu 1999 roku. Po szybkich i skutecznych roszadach personalnych od bez mała dwunastu lat występuje i bawi publiczność w trzyosobowym składzie. Marcin Wójcik, Michał Wójcik oraz Waldemar Wilkołek. Ani Mru-Mru jest laureatem wszystkich najbardziej prestiżowych przeglądów i festiwali kabaretowych.

Kabaret Moralnego Niepokoju

WOJCIECH PĘDZICH

Twórczość Kabaretu Moralnego Niepokoju w dużej mierze odnosi się do aktualnej rze-

czywistości społeczno-obyczajowej, choć także nieobca jest im poetyka absurdu. Twórcy grupy, jak sami mówią, stronią od tematów politycznych, chociaż nieraz w ich skeczach można odczuć cyniczne uwagi skierowane w stronę „organów rządzących”.

Zdolni i Skromni

WOJCIECH PĘDZICH

Jesteśmy kabaretem, który przebojem podbił serca publiczności! Podnosimy poziom adrenaliny, emanujemy energią jak wodzirej na góralskim weselu i serwujemy szaloną dawkę śmiechu, która ratuje w każdej sytuacji!

WSTĘP BEZ OGRANICZEŃ WIEKOWYCH

Dublin 13 listopada 2025 The Helix

Bilety: www.koncerty.ie

Noc kultury

Jedna noc pełna wyjątkowych wydarzeń kulturalnych — muzea, galerie, teatry otwarte do późna, występy, spacer i niespodzianki dla każdego.

19 września 2025, cała Irlandia

Więcej informacji na stronie: www.artscouncil.ie

Comic Con w Cork

Zaznacz w kalendarzu daty 4–5 października, bo właśnie wtedy Comic Con zawita do Cork!

Spotykamy się w Marina Market, gdzie czeka weekend pełen atrakcji dla całej rodziny – od cosplayu, przez komiksowe

nowości, po spotkaniu z gośćmi specjalnymi.

Cork 4-5 października 2025 Marina Market

Bilety: www.dublincomiccon.com

Dublin Fringe Festival

To święto sztuki i kreatywności, podczas którego publiczność może doświadczyć niezwykłych spektakli teatralnych, pokazów tańca, koncertów i instalacji artystycznych. Festiwal przyciąga twórców z całego świata i stanowi doskonałą okazję, by zobaczyć nowatorskie projekty artystyczne w wyjątkowej atmosferze irlandzkiej stolicy.

Dublin 6 - 21 września 2025

Sounds from a Safe Harbour

Interdyscyplinarny festiwal sztuki: muzyka, teatr, sztuki wizualne. Wydarzenie obchodzi 10. edycję — unikalne połączenie lokalnego i międzynarodowego festiwalu, z udziałem m.in. współzałożyciela Cilliana Murphy'ego.

Cork 11-14 września 2025

Bilety i line -up: soundsfromasafeharbour.com

Galway International Oyster & Seafood Festival

Najstarszy festiwal ostrybiarski świata. Degustacje, muzyka i słynne zawody w otwieraniu ostryg — rewelacyjne połączenie kulinariów i zabawy nad morzem.

Więcej informacji na stronie: www.galwayoysterfestival.com/

26-28 września 2025, Galway

Dwie lokalizacje

Swords
Holywell Community Centre

Balbriggan
Castleland Community Centre

Wtorki

Od 18:00 lub 19:00
w zależności od
kategorii wiekowej

KONICZYNA
POLISH FOLK DANCE GROUP

Chłopcy
i dziewczyny

Nastolatki
i dzieci

Zajęcia w kilku
kategoriach
wiekowych

Główne Atrakcje Festiwalu

Leszek Możdżer Solo | Greg Oleksevic & Paddy Mulcahy Live | Gordy Starukh LIVE / Culture Night

Polish Arts Festival 2025

ppa
polish arts festival

18 - 21 WRZEŚNIA

Limerick

Więcej informacji

polishartsfestival.ie

CZYTELNI

Colette
Autor: Valérie Perrin

Rok 2010. Agnes nie potrafi pogodzić się z porzuceniem przez męża, który odszedł do młodszej kobiety. Kiedy zmagają się z zawirowaniami we własnym życiu, otrzymuje telefon z żandarmerii w burgundzkim miasteczku Gueugnon z informacją o śmierci jej ciotki, Colette Septembre. Problem w tym, że Colette zmarła już trzy lata wcześniej.

Agnes postanawia udać się do Burgundii i spróbować sama odkryć, kto tak naprawdę został wówczas pochowany na cmentarzu w Gueugnon.

W prywatnym śledztwie pomagają jej dawni przyjaciele i detektyw z wydziału dochodzeniowego policji. Razem odkrywają wiele zaskakujących rzeczy na temat ciotki, na przykład to, że była fanką lokalnej drużyny piłkarskiej, która w 2000 roku nieoczekiwanie dostała się do finału Pucharu Ligi Francuskiej i wygrała ze słynnym Paris Saint-Germain.

Rozwikłanie zagadki i dopasowanie do siebie fragmentów układanki, obejmującej losy wielu ludzi – w tym również Agnes – wiąże się z tajemniczym zniknięciem jej ciotki na kilka dni po tym legendarnym meczu. A wskazówek, gdzie szukać prawdy, udzieli sama Colette Septembre.

Byliśmy łgarzami
Autor: E. Lockhart

Piękna, bogata rodzina. Prywatna wyspa. Błyskotliwa dziewczyna i pełen pasji chłopak. Czwórka przyjaciół – łgarzy – których przyjaźń okazuje się destrukcyjna. Wypadek. Sekret. Trauma. Piramida kłamstw.

Przeczytaj. A jeśli ktoś cię zapyta, jak się kończy, KŁAM BEZ SKRUPÓW.

Cadence Sinclair Eastman jest najstarszą wnuczką multimilionera Harrisa Sinclaira. Rodzina Sinclairów jest bardzo, bardzo bogata, wyrafinowana i pozornie doskonała.

Rodzina spędza każde lato na prywatnej wyspie. Jednak nie każde lato jest takie samo... Coś się przydarzyło Cadence w wakacje dwa lata temu, czwórka łgarzy (Cadence, Johnny, Gat i Mirren) pojawia się więc na wyspie ponownie, by pomóc nastolatce przypomnieć sobie ten incydent.

Goście weselni
Autor: Alison Espach

Gotowi na najbardziej zaskakujące wesele w historii literatury?

Był piękny dzień w Newport w stanie Rhode Island, kiedy Phoebe Stone zjawiła się w okazałym zajeździe Cornwell Inn ubrana w zieloną sukienkę i złote szpilki. Nie miała ze sobą żadnego bagażu, lecz recepcjoniści uznali ją za uczestniczkę wesela.

W rzeczywistości Phoebe była jedyną osobą w hotelu, która nie przyjechała na tę uroczystość. Marzyła o tej podróży od lat – chciała jeść ostrygi i żeglować o zachodzie słońca ze swoim mężem.

A jednak przyjechała bez niego. Znalazła się na życiowym zakręcie, więc postanowiła zaszać po raz ostatni.

Panna młoda zadbała o każdy szczegół i przewidziała możliwe katastrofy, które mogłyby zepsuć ten weekend, oprócz... pojawienia się Phoebe. Dlatego zaskakuje ją, że z tajemniczą kobietą odnajdują wspólny język i dzielą się sekretami. Czy to jedno przypadkowe spotkanie może zmienić wszystko?

Na przemian absurdalnie zabawna i przejmująco wzruszająca powieść Alison Espach to subtelne i głębokie spojrzenie na kręte ścieżki, które mogą zaprowadzić nas w miejsca, o jakich nawet nie śniliśmy.

Krawiec
Autor: Vincent V. Severski

Rok 2003. Polska stoi u progu historycznej decyzji o wejściu do Unii Europejskiej, a w cieniu oficjalnej polityki trwają przygotowania do operacji „Iraqi Freedom”. Gdy w Warszawie pojawia się rosyjski agent, polski kontrwywiad rusza do akcji. Śledztwo prowadzi do młodej kobiety zatrudnionej jako opiekunka

u premiera Feliksa Wirskiego. Szefer wywiadu powierza tę sprawę Romanowi Leskiemu oraz Monice Arent, która dopiero rozpoczyna służbę. Tymczasem w Budwie nad Adriatykiem działa tajny zespół M16. Na luksusowych jachtach spotykają się rosyjscy oligarchowie, którym przewodzi miliarder Aleksander Gierman. Ich celem jest opracowanie planu obalenia prezydenta Rosji.

W Londynie napięcie rośnie – do akcji wkraczają agenci M16, Martin i Ray. Trop prowadzi ich do Warszawy, gdzie ślad rosyjskiego szpiega okazuje się znacznie bardziej niebezpieczny niż przypuszczali. Wspólnie z polskim wywiadem wyruszają do Czarnogóry.

Kandydat
Autor: Jakub Żulczyk

Jesteś prezydentem, powtarzał sobie przez pierwszy rok, dwa prezydentury. Wybrano cię. Jesteś silny siłą przywódcy. Jesteś dzieckiem przeznaczenia. Nie każdy może zostać prezydentem. Nie jesteś Dyzmą, Dyzma to kłamstwo. Władza tak nie wygląda. Zostałeś wybrany z jakiegoś powodu.

Polska, dzień drugiej tury wyborów prezydenckich. Trzecia nad ranem. Prezydent, kandydujący na drugą kadencję, nie może zasnąć. Później wszystko jest w porządku. Jego pozycja jest niezagrożona. Ale coś jest nie tak, Prezydent czuje to w sercu. Musi porozmawiać ze swoją żoną.

W tym samym czasie skompromitowany Reporter stawia wszystko na jedną kartę. Jego jedyną szansą na odzyskanie pracy i godności to ujawnienie materiałów, które mogą zburzyć dotychczasowy porządek polityczny.

Drogi mężczyzna przetrnął się w przeciągu najbliższych godzin, na styku prawdy i desperackiej potrzeby ocalenia siebie samego.

„Kandydat” – najbardziej intensywna i dynamiczna powieść Żulczyka od czasów „Ślepnąc od świateł”. To polityczny thriller, powieść psychologiczna, ale także medytacja o władzy i wpisanej w nią na stałe patologii.

Polski Ośrodek Kultury i Biblioteka ABC EduLibrary w Cork

dzo bogaty zbiór! Posiadamy także 2000 szt. zbiorów audiowizualnych (słuchowiska dla dzieci, audiobooki, filmy DVD: bajki dla dzieci i filmy dla nastolatków oraz dorosłych). Wypożyczamy także 260 gier planszowych, edukacyjnych; rodzinnych i towarzyskich – dla każdej grupy wiekowej.

Do zobaczenia

Nasz katalog online:
<https://katalog.abcedulibrary.ie/>
Nasze social media:
<https://www.facebook.com/abcedulibrary>

Otrzymaliśmy wsparcie w 2024 i 2025 r. w ramach projektu „Rozwój Ośrodka Polonijnego i Biblioteki w Irlandii”, który finansowany jest przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Polonia i Polacy za granicą 2024 – media i struktury”. Dziękujemy!

Sudoku

Rozwiązanie tej łamigłówki matematycznej polega na wypełnieniu diagramu o wielkości 9x9 krątek, podzielonego na 9 części w taki sposób, aby w każdym wierszu, każdej kolumnie i każdym z 9 elementów znalazły się – bez powtórzenia – wszystkie cyfry od 1 do 9.

Zabawa ta ma jedno prawidłowe rozwiązanie!

W rozwiązaniu prosimy podać, jakie cyfry powinny się znaleźć w narożnikach diagramu.

	3		5	1	7	2	
		7	4		6	9	5
				9			3
		9			1		2
	4		7		9		6
7		5			3		
5				1		8	4
1		3	8		2	6	
	9	8	6		5		3

		7		2		1	
	3		1		8	4	7
				3		5	8
	2	8			3	6	4
1							5
	6	5		1		8	9
7	8		9				
	1	3	5		7	9	6
		9		6		7	

HOROSKOP NA WRZESIEŃ 2025

Baran (21 marca – 19 kwietnia)

Miłość: Wrzesień przyniesie intensywne emocje. Dla par to czas szczerych rozmów i wspólnego planowania. Single mogą spotkać kogoś, kto poruszy ich serce. **Praca:** Dużo obowiązków, ale też możliwość pokazania swoich kompetencji. Końcówka miesiąca sprzyja awansom. **Finanse:** Uważaj na impulsywne zakupy. Lepiej odkładać na większy cel niż ulegać chwilowym zachciankom. **Zdrowie:** Zachowaj równowagę – organizm może dać sygnał, że potrzebuje regeneracji.

Byk (20 kwietnia – 20 maja)

Miłość: Stabilizacja, ale też potrzeba odświeżenia relacji. Single mogą poznać kogoś w pracy lub podczas nauki. **Praca:** Sprzyjający czas na nowe projekty. Twoja konsekwencja zostanie doceniona. **Finanse:** Stabilnie, choć wydatki związane z domem mogą być większe niż planowałeś. **Zdrowie:** Postaw na aktywność fizyczną – poprawi Ci humor i witalność.

Bliźnięta (21 maja – 20 czerwca)

Miłość: Pojawia się emocjonalne zwroty akcji. Dla singli – szansa na znajomość, która zacznie się od rozmowy. **Praca:** Być może zmiana stanowiska lub otwarcie na inny kierunek zawodowy. **Finanse:** Warto planować budżet, by uniknąć stresu. **Zdrowie:** Zadbaj o sen – jego brak może obniżyć koncentrację.

Rak (21 czerwca – 22 lipca)

Miłość: Ciepło i wsparcie w relacjach. Single mogą zakochać się niespodziewanie. **Praca:** Wzrost ambicji – wrzesień sprzyja nauce i rozwojowi. **Finanse:** Ostrożnie z pożyczkami. Postaw raczej na oszczędzanie. **Zdrowie:** Dobry czas na wprowadzenie nowych nawyków – dieta lub ruch przyniosą szybkie efekty.

Lew (23 lipca – 22 sierpnia)

Miłość: Dużo pasji i emocji. Możliwe nowe znajomości, które będą mieć duży wpływ na Twoją przyszłość. **Praca:** Po-

jawia się okazje do pokazania swoich talentów. Ostatnia tydzień miesiąca sprzyja sukcesom. **Finanse:** Dobre perspektywy, choć wydatki na rozrywkę mogą być wyższe. **Zdrowie:** Pamiętaj o odpoczynku – zbyt intensywne tempo może Cię osłabić.

Panna (23 sierpnia – 22 września)

Miłość: Ważne decyzje sercowe – wrzesień może być przełomowy. Single otworzą się na nowe doświadczenia. **Praca:** Nowe projekty i okazje – kluczowe będzie dobre planowanie. **Finanse:** Możliwe niespodziewane wydatki. Nie pożyczaj pieniędzy bez zastanowienia. **Zdrowie:** Zadbaj o równowagę psychiczną – stres może odbić się na zdrowiu.

Waga (23 września – 22 października)

Miłość: Wrzesień może przynieść przełomowe wydarzenie w relacji. Single – szansa na spotkanie bratniej duszy. **Praca:** To czas zmian – możliwe nowe projekty, a nawet zmiana kierunku kariery. **Finanse:** Sta-

bilnie, ale uważaj na zbędne luksusy. **Zdrowie:** Warto wprowadzić regularny ruch i zadbać o kręgosłup.

Skorpion (23 października – 21 listopada)

Miłość: Emocje na wysokim poziomie – zarówno pozytywne, jak i wymagające. Dla singli – ktoś pojawi się nagle. **Praca:** Początek miesiąca napięty, ale potem sprawy ruszą do przodu. **Finanse:** Czas na porządki w budżecie. Nie ryzykuj na giełdzie czy inwestycjach. **Zdrowie:** Uważaj na przemęczenie i nerwy. Relaks będzie kluczowy.

Strzelec (22 listopada – 21 grudnia)

Miłość: Intensywne przeżycia – dla par czas zbliżenia, dla singli niespodziewana szansa na romans. **Praca:** Najważniejszy miesiąc roku – otwierają się nowe możliwości zawodowe. **Finanse:** Perspektywy poprawy, ale pamiętaj o oszczędzaniu. **Zdrowie:** Energia dopisuje, ale dbaj o równowagę między aktywnością a odpoczynkiem.

Koziorożec (22 grudnia – 19 stycznia)

Miłość: Więcej bliskości i ciepła w relacjach. Single – możliwe spotkanie z kimś wartościowym. **Praca:** Wrzesień sprzyja poszerzaniu horyzontów, nauce i współpracy. **Finanse:** Zrównoważony budżet będzie kluczem do spokoju. **Zdrowie:** Zadbaj o kręgosłup i układ ruchu. Drobne dolegliwości mogą dać o sobie znać.

Wodnik (20 stycznia – 18 lutego)

Miłość: Spontaniczne wydarzenia w relacjach – mogą Cię zaskoczyć. Single spotkają kogoś nietuzinkowego. **Praca:** Projekty wymagają cierpliwości – sukces przyjdzie, jeśli nie będziesz się spieszyć. **Finanse:** Możliwe zmiany w kwestiach finansowych, zachowaj ostrożność. **Zdrowie:** Zadbaj o układ nerwowy – unikaj nadmiaru stresu i przepracowania.

Ryby (19 lutego – 20 marca)

Miłość: Ważne momenty – zamknięcie starego etapu i początek nowego. Single mogą wejść w znaczącą relację. **Praca:** Możesz dostać propozycję współpracy, która odmieni Twoją ścieżkę zawodową. **Finanse:** Niespodziewane wydatki, ale też możliwość dodatkowego źródła dochodu. **Zdrowie:** Zadbaj o równowagę emocjonalną – odpoczynek w naturze będzie najlepszym lekarstwem.

Uśmiechnij się :)

☺
Idę z dziewczyną. Dwóch facetów za mną:
– Nieżyły tytek!
Dziewczyna:
– No, powiedz im coś!
Ja, odwracając się:
– Dzięki, robię przysiady!

☺
Mama pyta synka.
– Synku, a ty bardziej słuchasz mamy czy taty?
– Mamy.
– A czemu? – pyta mama
– Bo więcej mówisz.

☺
Dyrektor do pracownika:
– Umówiłem się z panem na rozmowę na godzinę dziewiątą. Proszę popatrzeć na zegarek i powiedzieć mi, która jest.
– Ósma sześćdziesiąt siedem!

CZĘŚĆ CZA-SZKI, NIE JEST W TO BITY SPRYCIARZ	DOBROBYT	ŁĄKA GÓRSKA SPRYSKIWA-NIE KROPLAMI		LICZBA LAT CZYJEJ PRACY		WĘDROWAŁ ZE STASIEM I NEL		PROSTY, GRUBY PATYK		WULKAN NA SYCYLII	SPORT NA ŁODZIE LUB NA TRAWIE		POD PRYSZNIC MYŚLAŁ O NIEDZIELI	JEDNOSTKA POWIERZCHNI GRUNTÓW												
	ZATOPIONY STATEK																									
IMIĘ PIOSENKARKI WEGROW-SKIEJ	11			SZLAK KOMUNIKA-CYJNY		7				POETA NIEMIECKI			19													
6						DAWNY PRE-ZYDENT USA ROGER... - D. AKTOR								OTARCIE SERWOWA-NEJ PIĘKI O SIATKĘ												
ROZKŁADA-NA KANAPA ŻONA OJCA				GAD Z RZĘDU WĘŻY						KRZEW OWOCOWY O PEDACH Z KOLCAMI		“MAŻ I...” FREDRY														
PIERWSZY LOTNIK			CÓRKA TANTALA, ZAMIENTONA W SKAŁĘ				8	BEZMYŚLNY OBSERWATOR																		
		BADA PRZY-CZYNY ZGONU MIĘSO KOŃSKIE							21	9	TREFNIŚ KARCJANY															
DAWNA CZAPKA WOJSKOWA				WYSTAWIONY W MUZEUM				OSŁANIA ŻARÓWKĘ		BOMBARDOWANIE LOTNICZE		ROŚNIE NA ŁĄCE		UBIÓR WŁADCY, MAGNATA												
WĄTKI PORUSZANE W POWIEŚCI, FILMIE																										
STOLICA JAPONII																										WYWIAD LEKARSKI
RENIFER				SŁYNNY MUSICAL AMERY-KAŃSKI Z LESLIE CARON																						
		BRAT KAINA		17		ZAWODNIK DRUŻYNY LECH POZNAŃ	15	KOŃCZY WALKĘ NA RINGU	NAJLEPSZA OBRONA	HUŚTAWKA MAŁPY		CIOS, UDERZENIE														
		GRA Z LOSAMI																								
OPISAŁ KUBU-SIA PUCHATKA				IMIĘ DAWNEJ MODELKI FELICJAN-SKIEJ								12														
STOLICA WIETNAMU				PAŃSTWO W POŁUDNIOWEJ AFRYCE								JEDNOSTKA MOCY														
				OBNIŻKA CENOWA								MADRYCKI KLUB SPORT.														
KOBIETA WSPINAJĄCA SIĘ W TATRACH						13	1			PRZEDZA JEDWABNA TEKST PRZYSIĘGI				4												
STATEK, ARKA		CZŁONEK RA-SY STWORZO-NEJ PRZEZ TOLKIENA	3	CZĘŚĆ SZTUKI TEATRALNEJ	18	ZWIERZĘ O MASYWNYM POROŻU, POCHODZĄCE ZE WSCHODNIEJ AZJI	CZARNO-KSIĘŻNIK	4047 M ²			DAWNA ROSYJSKA JEDNOSTKA MASY		ZDOBYCZ WOJENNA		POZBAWIAŁ ŻYCIA SKAZANCÓW											
								STOP DO LUTOWANIA																		
								22		KAWAŁEK OPALONEGO DREWNA	10		2													
			23			ARGUMENT PRZECIW KOMUS				MIASTO WE FRANCJI		5														
MARTA KO-SAKOWSKA, POLSKA WOKALISTKA	CIEŚNINA OCEANU ATLANTYC-KIEGO					16			TRUCIŻNA ŻMIJ			REMIS SZACHOWY														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23				

ZLEWU WROGOWI CHLEBA I SOLI. SUDOKU 1: 9, 6, 4, 1; SUDOKU 2: 8, 6, 5, 2

Nowe prawo dotyczące warunków zabudowy w Polsce – ważne informacje dla Polaków w kraju i za granicą

Marzena Zawadzka
Wicelider Oddziału Mieszkaniacznik w Dublinie
Współtwórcza audycji „Nieruchomości Bez Cenzury”
Dyrektor „Optima Property Management”

Grzegorz Sulżyński
Lider Oddziału Mieszkaniacznik w Dublinie
Współtwórcza audycji „Nieruchomości Bez Cenzury”
Inwestor, flipper

W ostatnich latach polski rynek nieruchomości przeszedł wiele zmian, ale dopiero nowe przepisy dotyczące warunków zabudowy oraz ustawa o planach ogólnych mogą w znaczący sposób wpłynąć na przyszłość właścicieli działek w Polsce. Dla Polaków mieszkających na emigracji – szczególnie w Irlandii czy w innych krajach Europy Zachodniej – temat ten jest niezwykle istotny, ponieważ wielu z nas wciąż posiada ziemię, domy czy działki w Polsce, a część planuje kiedyś powrót do kraju lub chce traktować grunty jako inwestycję. Nowe prawo, które zacznie obowiązywać w pełnym zakresie od 30 czerwca 2026 r., wprowadza rewolucję w sposobie przekształcania gruntów rolnych czy leśnych w działki budowlane. Warto przyjrzeć się temu bliżej, bo konsekwencje mogą być ogromne – zarówno dla właścicieli działek, jak i dla całego rynku nieruchomości w Polsce.

Dlaczego to ważne dla Polaków mieszkających za granicą?

Każdy z nas, kto wyjechał z Polski, wie, że wieź z ojczyzną trudno całkowicie przeciąć. Nadal mamy w Polsce rodziny, wielu z nas posiada działki odziedziczone po rodzicach czy dziadkach, a część inwestuje w grunty z myślą o przyszłości – jako forma zabezpieczenia emerytalnego albo pod budowę domu, do którego kiedyś będzie można wrócić.

Do tej pory sytuacja wydawała się klarowna – grunt rolny czy leśny można było w odpowiednim momencie przekształcić, wystąpić o **warunki zabudowy** (WZ), a potem rozpocząć budowę domu czy lokalu pod działalność gospodarczą. Od teraz jednak wiele się zmienia. Nowa ustawa znacząco ograniczy te możliwości, a w praktyce część gruntów może stracić dużą część swojej wartości rynkowej.

Ustawa o planach ogólnych – co się zmienia?

Nowe przepisy, zwane **ustawą o planach ogólnych**, nakładają na gminy obowiązek

wyznaczenia specjalnych stref – **obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ)**. To właśnie tylko w tych strefach będzie można po 2026 r. ubiegać się o **warunki zabudowy**. Wszystkie pozostałe grunty, które nie uzyskają takiego statusu, stracą możliwość zabudowy – niezależnie od tego, czy chodzi o dom jednorodzinny, budynek gospodarczy, czy obiekt pod działalność gospodarczą.

Najważniejsze ograniczenia nowego prawa

1. Lokalizacja względem szkoły
Aby grunt mógł być uznany za część **OUZ**, musi znajdować się w określonej odległości od szkoły:

- w miastach – maksymalnie **1,5 km** od szkoły,
- na wsiach – maksymalnie **3 km**.

Co ważne, odległość liczona jest nie „w linii prostej”, ale **po drodze publicznej**. To oznacza, że nawet jeśli na mapie działka wydaje się blisko szkoły, kręta droga czy brak bezpośredniego dojazdu może sprawić, że warunek nie będzie spełniony.

2. Bliskość terenów zielonych
Kolejnym kryterium jest sąsiedztwo terenów zielonych – działka musi znajdować się w odległości **1,5 km w mieście** lub **3 km na wsi** od większego terenu zielonego o powierzchni co najmniej 3 ha.

3. Dodatkowe kryteria ustalane przez gminy

Nowe przepisy dają gminom szeroką władzę. Samorządy mogą same ustalać dodatkowe warunki, takie jak:

- odległość od sklepu,
- odległość od ośrodka zdrowia,
- bliskość urzędu gminy,
- inne lokalne kryteria.

To oznacza, że decyzja o tym, czy Twój grunt będzie mógł być przekształcony, zależy w dużej mierze od lokalnych władz. To rodzi ryzyko nierównego traktowania właścicieli działek w różnych częściach kraju.

4. Ważność decyzji o warunkach zabudowy

Do tej pory **warunki zabudowy** były bezterminowe. Od **1 stycznia 2026 r.** każda

nowa decyzja będzie ważna tylko przez **5 lat**. Jeśli w tym czasie nie rozpoczniesz budowy, będziesz musiał wystąpić o nowe WZ i ponieść kolejne koszty.

5. Ograniczenia w zabudowie

Nowa ustawa przewiduje także ograniczenia dotyczące:

- wysokości budynków,
- minimalnej powierzchni działki,
- gęstości zabudowy.

To oznacza, że nawet jeśli Twoja działka znajdzie się w strefie OUZ, nie będziesz miał pełnej swobody w planowaniu inwestycji.

6. Brak możliwości budowy domów off-grid

Nowe przepisy wykluczają możliwość budowy domów niezależnych od sieci energetycznej czy wodociągowej. Jeśli Twoja działka nie ma dostępu do mediów, gmina może odmówić nadania jej statusu OUZ.

Jakie będą konsekwencje dla właścicieli działek?

- **Spadek wartości gruntów rolnych i leśnych** – jeśli Twoja ziemia nie zostanie objęta statusem OUZ, stanie się praktycznie bezużyteczna pod kątem budowy. Jej wartość rynkowa może spaść o kilkadziesiąt procent.
- **Wzrost cen działek budowlanych** – działki, które znajdują się w OUZ, będą znacznie droższe. Możemy spodziewać się **spekulacji i bańki cenowej**.
- **Ograniczona swoboda w zarządzaniu majątkiem** – właściciel gruntu traci możliwość samodzielnego decydowania, co może na nim powstać.
- **Problemy dla osób planujących powrót do Polski** – wielu Polaków na emigracji marzy o budowie domu na rodzinnej ziemi. Nowe przepisy mogą to marzenie całkowicie uniemożliwić.

Co można zrobić, żeby chronić swój majątek?

1. Złóż wniosek o warunki zabudowy jak najszybciej

Jeśli posiadasz działkę rolną czy leśną i myślisz o jej zabudowie w przyszłości – nie zwlekaj. Złożenie wniosku o WZ przed wejściem w życie nowych przepisów może uratować Twoją działkę przed spadkiem wartości.

2. Monitoruj decyzje gminy

Każda gmina będzie przygotowywać swój plan ogólny. Warto śledzić te prace i w razie potrzeby składać uwagi czy wnioski.

3. Rozważ sprzedaż lub inwestycję

Jeśli Twoja działka nie spełnia warunków OUZ, a nie masz możliwości złożenia wniosku o WZ, rozważ sprzedaż zanim jej wartość spadnie. Alternatywnie – możesz przenieść kapitał w inne inwestycje, np. w nieruchomości w Irlandii czy w innych krajach Europy.

4. Konsultuj się z doradcą

Nowe prawo jest skomplikowane i pełne wyjątków. Warto skonsultować się ze specjalistą od nieruchomości, aby nie stracić majątku.

Czy ustawa jest korzystna dla obywateli?

Trudno nie zauważyć, że nowe przepisy znacząco ograniczają **wolność dysponowania własnością prywatną**. Z jednej strony ustawodawca tłumaczy to potrzebą uporządkowania chaotycznej zabudowy w Polsce. Z drugiej – efekt uboczny może być dramatyczny: spadek wartości gruntów, ograniczenie możliwości budowy własnego domu i wzrost cen działek budowlanych. Dla wielu osób będzie to oznaczać realną stratę finansową. Pytanie, kto na tym zyska? Najpewniej właściciele działek, które znajdują się w strefie OUZ, a także duże firmy deweloperskie.

Przyszłość rynku nieruchomości w Polsce

Możemy spodziewać się kilku trendów:

- **drastyczny wzrost cen** działek budowlanych,
- **spadek cen gruntów rolnych i leśnych**, które nie uzyskają statusu OUZ,
- **większe uzależnienie inwestorów od decyzji gmin**, co może zwiększyć ryzyko nierówności i braku transparentności,
- **migracja inwestycji** – część osób zacznie przenosić kapitał za granicę, gdzie prawo nieruchomości jest bardziej stabilne.

Podsumowanie – co powinieneś zrobić już dziś?

Nowe przepisy dotyczące warunków zabudowy i ustawy o planach ogólnych to jedno z najważniejszych wydarzeń na polskim rynku nieruchomości od lat. Jeśli posiadasz ziemię w Polsce, musisz działać szybko, aby chronić swój majątek. Najważniejsze kroki to:

- złóż wniosek o **warunki zabudowy** jak najszybciej,
- monitoruj działania gminy,
- skonsultuj się ze specjalistą,
- rozważ dywersyfikację inwestycji.

Nie pozwól, aby Twoje oszczędności ulokowane w gruncie straciły na wartości tylko dlatego, że przepisy zmieniły zasady gry.

Doradztwo i pomoc w inwestycjach

Jako zespół **Discover Property Europe** specjalizujemy się w doradztwie finansowym i inwestycyjnym. Pomagamy Polakom w Irlandii i innych krajach Europy planować przyszłość, inwestować bezpiecznie oraz chronić swoje oszczędności.

Możemy doradzić w kwestii:

- inwestycji w nieruchomości w Polsce i za granicą,
- planowania emerytalnego,
- budowania pasywnego dochodu,
- zabezpieczania majątku.

Skontaktuj się z nami przez e-mail: **du-blin@mieszkalicznik.org.pl** lub **kontakt@discoverpropertyeurope.com**. Możesz także znaleźć nas na Facebooku. Dziękujemy za zaufanie i zapraszamy do współpracy. ♦

GRZEGORZ SULŻYŃSKI, MARZENA ZAWADZKA
TEAM DISCOVERY PROPERTY EUROPE

Zmiany w podatkach w Irlandii w 2025 roku

Rok 2025 przyniósł istotne zmiany w irlandzkim systemie podatkowym, które mają na celu zarówno wsparcie gospodarstw domowych, jak i stymulację gospodarki. Wprowadzone modyfikacje dotyczą m.in. progów podatkowych, ulg podatkowych oraz progów VAT. Poniżej przedstawiamy szczegółowy przegląd najważniejszych zmian.

Zmiany w podatku dochodowym

W 2025 r. w Irlandii obowiązują nowe progi podatkowe, które mają na celu zwiększenie dochodów rozporządzalnych obywateli. Stawki podatku dochodowego pozostają na poziomie 20 proc. (stawka standardowa) oraz 40 proc. (stawka wyższa), jednak zmieniono progi dochodowe:

- Osoby samotne: pierwsze 44 000 euro dochodu podlega opodatkowaniu stawką 20 proc., a dochód powyżej tej kwoty – stawką 40 proc.
- Rodziny z jednym rodzicem: stawka 20 proc. obowiązuje do kwoty 48 000 euro, a powyżej tej kwoty – 40 proc.
- Małżeństwa: dochód do 53 000 euro jest opodatkowany stawką 20 proc., a powyżej tej kwoty – 40 proc.

Podwyższenie progów podatkowych ma na celu złagodzenie obciążeń podatkowych dla osób o średnich i wyższych dochodach, co jest szczególnie istotne w obliczu rosnących kosztów życia.

Ulg podatkowe

W 2025 r. zwiększono również wysokość ulg podatkowych, co ma na celu wsparcie gospodarstw domowych. Najważniejsze zmiany obejmują:

- Podstawowa ulga podatkowa: wzrosła do 2000 euro dla osób samotnych oraz 4000 euro dla małżeństw.
- Ulga dla pracowników (*Employee Tax Credit*): wynosi teraz 2000 euro, co stanowi istotne wsparcie dla osób zatrudnionych.
- Ulga z tytułu dochodu z samozatrudnienia (*Earned Income Tax Credit*): również wynosi 2000 euro, co jest korzystne dla osób samozatrudnionych.
- Ulga dla samotnych rodziców (*Single Person Child Carer Credit*): zwiększono ją do 1900 euro, co ma na celu wsparcie rodzin z jednym rodzicem.

- Ulga dla osób niewidomych (*Blind Person Credit*): wynosi teraz 1950 euro.
- Ulga na dziecko niepełnosprawne (*Incapacitated Child Credit*): zwiększono ją do 3800 euro, co stanowi istotne wsparcie dla rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami.

Zmiany w podatku VAT

W 2025 r. podniesiono progi rejestracji VAT, co ma na celu ułatwienie działalności małym przedsiębiorstwom.

Nowe progi wynoszą:

- 85 000 euro dla dostaw towarów,
- 42 500 euro dla świadczenia usług.

Podwyższenie progów VAT pozwala mniejszym firmom na uniknięcie obowiązku rejestracji VAT, co zmniejsza ich obciążenia administracyjne i finansowe.

Podatek od spadków i darowizn (CAT)

W 2025 r. wprowadzono zmiany w progach podatku od spadków i darowizn (*Capital Acquisitions Tax* – CAT).

Nowe limity wynoszą:

- 400 000 euro – dla darowizn i spadków od rodziców na rzecz dzieci,
- 40 000 euro – dla darowizn i spadków od dziadków, rodzeństwa, wujków i ciotek na rzecz wnuków, siostrzeńców i bratanków,
- 20 000 euro – dla darowizn i spadków od innych osób.

Zmiany te mają na celu dostosowanie progów do rosnących wartości nieruchomości i majątku, co pozwala na zmniejszenie obciążeń podatkowych dla spadkobierców.

Wsparcie dla rodzin i osób o niskich dochodach

Rząd irlandzki wprowadził również szereg inicjatyw mających na celu wsparcie rodzin i osób o niskich dochodach. Zwiększenie ulg podatkowych oraz podwyższenie progów podatkowych pozwala na zwiększenie dochodów rozporządzalnych, co jest szczególnie istotne w obliczu rosnących kosztów życia.

Podsumowanie

Zmiany w irlandzkim systemie podatkowym w 2025 r. mają na celu wsparcie gospodarstw domowych, stymulację gospodarki oraz ułatwienie działalności małym przedsiębiorstwom. Podwyższenie progów podatkowych, zwiększenie ulg podatkowych oraz zmiany w podatku VAT i CAT to kroki, które mają na celu poprawę sytuacji finansowej obywateli i przedsiębiorców. Rok 2025 przynosi wiele korzystnych zmian, które mogą pozytywnie wpłynąć na sytuację finansową wielu osób i firm w Irlandii. Warto jednak pamiętać, że każda sytuacja podatkowa jest inna, dlatego zaleca się konsultację z doradcą podatkowym w celu optymalizacji rozliczeń. ♦

Skorzystaj z ulgi podatkowej na współmałżonka

Twój współmałżonek mieszka poza Irlandią? Masz prawo skorzystać ze specjalnej ulgi podatkowej z tego tytułu wynoszącej nawet 1650 euro na rok. O ulgę można się ubiegać do końca roku.

Co zrobić, żeby skorzystać z ulgi?

Małżonek będący rezydentem Irlandii może aplikować o ulgę za pośrednictwem biura księgowego D&M. Zgłoś się do nas przez specjalny formularz, a my zajmiemy się resztą.

Zgłoszenia możesz dokonać pod adresem:

<https://dmksiegowosc.eu/ulga-podatkowa>.

Jeśli potrzebujesz więcej informacji, napisz lub zadzwoń – z przyjemnością wszystko wyjaśnimy.

Dublin:

tel: 016 12 06 20,

e-mail: firmadublin@gmail.com

Cork:

tel: 021 42 48 760,

e-mail: firma113@gmail.com

**TWOJA FIRMA
KSIĘGOWO DORADCZA**

ROZLICZENIA PODATKU Z ZATRUDNIENIA

W SZYBKIM I ŁATWYM SPOSÓBIE ODZYSKAJ SWÓJ PODATEK

www.dmksiegowosc.eu

To bardzo proste:

- ➡ Zeskanuj Employment Summary i wyślij na **firma113@gmail.com**
- ➡ Obliczymy Twój zwrot bezpłatnie
- ➡ Przeprowadzimy procedurę odzyskania podatku w urzędzie

Cork 33/34
Cook Street Cork
TEL./FAX 021 42 48 760
E-mail: firma113@gmail.com

D&M Services Unit 26,
Park West Enterprise Centre
Nangor Road, Dublin 12, D12 N2X6
016 12 06 20 E-mail: firmadublin@gmail.com

IRLANDZKI WIECZÓR KABARETOWY 2025

ANI MRU-MRU | KABARET MORALNEGO NIEPOKOJU | ZDOLNI I SKROMNI

13/11/25 **DUBLIN**

The Helix - Start 20.00

ZENITH
MUSIC

koncerty.ie

bilety na: www.koncerty.ie

Cztery bomby w North Strand

PRZEMYSŁAW ZBIEROŃ

84 lata temu w nocy - 30 na 31 maja 1941 roku (podczas II Wojny Światowej) - samolot Luftwaffe zrzucał cztery bomby na obszar North Strand w Dublinie.

Zginęło około 30 osób (źródła historyczne podają liczbę 28, 30 oraz 34), prawie 100

osób zostało rannych, 300 domów zostało zniszczonych lub poważnie uszkodzonych, a około 400 osób zostało bez dachu nad głową.

Bombardowanie najczęściej przypisuje się błędom nawigacyjnym pilotów, choć niektórzy uważają, że były one zamierzone. Przeprosiny z czasów wojny i powojenne wypłaty odszkodowań przez Niemcy są wymieniane jako kolejne wskazania, że taka była przyczyna.

Nalot bombowy został także zinterpretowany jako celowa sztuczka rządu Hitlera, by zmusić neutralną Irlandię do wojny lub dla odmiany był ostrzeżeniem dla rządu, aby Irlandia nie brała w niej udziału. Kolejna teoria traktuje nalot jako odwet za pomoc udzieloną przez Straż Pożarną z Dublina podczas "Belfast Blitz" - 19 czerwca 1941 roku.

Po bombardowaniu North Strand niektórzy brytyjskie źródła wyrażały pogląd, że samolot mógł pomylić Dublin z Belfastem. Choć jest to bardzo ryzykowna teoria. Ponieważ Belfast w przeciwieństwie do Dublina był

miastem „zaciemnionym”, a niebo tej nocy było bezchmurne.

Sugeruje się, że celem ataku miała być niedaleko usytuowana stacja kolejowa na którą przyjeżdżali uciekinierzy z Belfastu.

Pojawiły się nawet teorie, że to Brytyjczycy celowo lub przez przypadek (dzięki radiowemu systemowi RAF) naprowadzili Niemców nad irlandzką stolicę. Spór historyków wciąż trwa...

Rocznica tragiczna, ale dzięki niej kolejny raz możemy przyjrzeć się jednemu z symboli Dublina. Przypomnę...

Gdy zapytasz Dublinera o drogę do Five Lamps, wyśle cię on do skrzyżowania Portland Row i North Strand Road. Tam, na wyspie u zbiegu pięciu ulic: Portland Row, North Strand Road, Seville Place, Amiens Street i Killarney Street - stoi Five Lamps, wysoka zdobiona latarnia z pięcioma lampionami!

Jeden z mniej znanych (rozpowszechnionych) symboli stolicy.

Latarnie ustawiono około 1880 roku. Jako pomnik generała Henry'ego Halla z Galway,

który służył w armii brytyjskiej w Indiach. Początkowo była to fontanna z czterema umywalkami u podstawy. Woda tryskała z dziobków w kształcie głów lwów. Kubki zwisały z łańcuchów nad umywalkami, aby miejscowi mogli się napić. W tym czasie ludzie byli biedni i nie mieli bieżącej wody w swoich domach. Fontanna prawdopodobnie była również używana jako koryto wodne do pojenia koni.

Niektórzy uważają, że nazwa „Pięć Lamp” pochodzi od pięciu ulic, które się w tym miejscu spotykają; inni uważają, że upamiętniają pięć głównych bitew toczonych w Indiach w czasach Imperium Brytyjskiego. Tak, czy inaczej mamy szczęście, że wciąż mamy i możemy podziwiać Pięć Lamp.

Nasuwa się pytanie, ale jaki jest związek pomiędzy latarnią, a rocznicą?!

Latarnia stoi w zbombardowanym rejonie North Strand. Trzysta domów zostało zniszczonych lub uszkodzonych, a Pięć Lamp cudem przetrwało. Wciąż stoi w tym samym miejscu już ponad 140 lat... ◆

Bieliki wracają do Irlandii

W Parku Narodowym Killarney w hrabstwie Kerry cztery młode bieliki (największe ptaki drapieżne w Irlandii) zostały wypuszczone na wolność, co oficjalnie kończy trwający 20 lat program reintrodukcji tego gatunku. Pro-

jekt, zapoczątkowany w 2007 r. we współpracy z Norwegią, doprowadził do powrotu ok. 250 bielików do irlandzkiego krajobrazu, skąd zniknęły w XIX w. z powodu polowań i utraty siedlisk.

Kierownik oddziału NPWS w Killarney Eamonn Meskeel, podkreśla ogromne znaczenie powrotu bielików dla lokalnej bioróżnorodności, nazywając krajobraz Killarney ich naturalnym domem. Wszystkie nowo wypuszczone pisklęta wyposażono w nadajniki satelitarne, aby monitorować ich dalszą migrację i terytoria. Minister stanu ds. przyrody, dziedzictwa i różnorodności biologicznej Christopher O'Sullivan nazwał program „wielkim sukcesem i trwałym dziedzictwem”, możliwym dzięki współpracy rolników, właścicieli gruntów oraz ekspertów z Norwegii. Zaznaczył, że bieliki gniazdują już od Cork aż po Donegal. Ambasador Norwegii w Irlandii Aslak Brun podkreślił, że projekt jest inspiracją dla innych inicjatyw na rzecz ochrony przyrody. Dyrektor generalny NPWS Niall O'Donnchú uznał natomiast program za sztandarową inicjatywę, będącą przykładem skutecznej współpracy nauki i lokalnych społeczności.

Młodzi ludzie nie chcą pracować

Nowy raport firmy Grant Thornton ujawnia, że bezrobocie wśród osób poniżej 25. roku życia w Irlandii osiągnęło 12,2 proc., co jest najwyższym poziomem od trzech lat. Problem ten wywołuje ożywioną dyskusję na temat jego przyczyn, w tym zmian w postawach młodych ludzi i dziedzictwa pandemii.

Przedsiębiorcy tacy jak Louis Copeland i Lorraine Sweeney wskazują na zmianę podejścia młodszych pokoleń do pracy. Uważają, że wysoki poziom wykształcenia i rosnące oczekiwania społeczne powodują, że młodzi ludzie niechętnie podejmują się prostych prac fizycznych, preferując bardziej elastyczne warunki zatrudnienia. Z kolei Dec-

lan Keenan z organizacji Just Ask podkreśla, że kluczowym czynnikiem są długoterminowe skutki pandemii. Jego zdaniem młodzi ludzie stracili istotne umiejętności społeczne, ponieważ spędzali zbyt wiele czasu w wirtualnym świecie. Wskazuje również na pesymistyczne nastroje wśród młodych, którzy nawet pomimo dobrze płatnej pracy, nie widzą dla siebie szansy na zakup własnego domu. Pracodawcy zwracają też uwagę na fakt, że młode osoby często nie wiedzą, jak przygotować skuteczne CV, które przyciągnie uwagę rekrutera. Podkreślają, że liczą się nie tylko kwalifikacje, ale również umiejętność zainteresowania potencjalnego pracodawcy.

Minister broni projektu MetroLink

Minister transportu Darragh O'Brien odrzucił krytykę ze strony przedsiębiorców Michaela O'Leary'ego (prezesa Ryanair) i Dermota Desmondona, którzy kwestionowali zasadność budowy dublińskiego metra MetroLink. O'Leary twierdził, że metro za 11 mld euro będzie obsługiwać zbyt małą liczbę pasażerów, a Desmondon ocenił, że projekt będzie przestarzały w 2035 r., kiedy ma zostać oddany do użytku, ze względu na rozwój sztucznej inteligencji i pojazdów autonomicznych.

Minister O'Brien stanowczo bronił projektu, nazywając go „projektem o dużym znaczeniu dla kraju”. Podkreślił, że MetroLink to kluczowa inwestycja, która połączy północne hrab-

stwo Dublin (w tym dynamicznie rozwijające się Swords, które obecnie nie ma połączenia kolejowego) z centrum miasta. Minister zaznaczył, że metro nie zostanie zastąpione przez autonomiczne samochody i jest niezbędne w związku z szybkim wzrostem liczby ludności Irlandii. Według O'Briena projekt ten przyniesie znaczne korzyści gospodarcze i poprawi jakość życia mieszkańców, umożliwiając sprawne poruszanie się po zatłoczonym mieście. Projekt MetroLink zakłada budowę 18,8-kilometrowej, w większości podziemnej, linii od Swords do Charlemont. Jest on postrzegany jako flagowa inicjatywa w rozbudowie irlandzkiego systemu transportu publicznego.

Unia Europejska wprowadza nadzór nad komunikatorami

Bruksela przyspieszyła prace nad nowymi przepisami, które zmuszą państwa członkowskie do wdrożenia narzędzi umożliwiających inwigilację szyfrowanych komunikatorów, takich jak WhatsApp czy iMessage.

W odpowiedzi na te zmiany irlandzki minister sprawiedliwości Jim O'Callaghan przygotowuje ustawę, która pozwoli An Garda Síochána (policji), Siłom Zbrojnym oraz Rzecznikowi Praw Obywatelskich na monitorowanie prywatnych rozmów w czasie rzeczywistym.

Nowe prawo dyskutowane będzie w Brukseli w tym miesiącu i umożliwić ma przechwytywanie oraz blokowanie wiadomości tekstowych, a jego zakres obejmie również komunikację przez sieci satelitarne, konsole do gier oraz systemy samochodowe. Ustawa ma zastąpić przestarzałe przepisy z 1993 r., które nie nadążają za rozwojem technologii. Decyzja ta spotyka się z oporem firm technologicznych. Apple wycofało już niektóre funkcje zwiększonej ochrony danych, a WhatsApp zapowiedział, że woli opuścić unijny rynek, niż naruszyć prywatność użytkowników. Krytycy twierdzą, że nowe przepisy to krok w stronę permanentnego nadzoru państwa, a ich wprowadzenie pod pretekstem walki z przestępczością stanowi zagrożenie dla prywatności obywateli.

POLSKIE SALONY MEBLOWE W IRLANDII

DUBLIN

**19 Millennium Business Park
Cappagh Road**

Finglas West | Dublin 11
Eircode: D11 DT91

Tel: (01) 6879801
Mobile (086) 4543474
E-mail: dublinoffice@jdfurniture.ie

MIDLETON

**Unit 11
Ballinacurra Business Park,**

Whitegate Road | Middleton, Co. Cork
Eircode: P25 A313

Tel. (021) 2428567
Mobile: (086) 1302498
E-mail: midletonoffice@jdfurniture.ie

www.jdfurniture.ie

online

Najważniejsze wiadomości ze Świata

Niedaleko Świnoujścia odkryto morskie złoża ropy naftowej

Polska
Według agencji Fitch Ratings, nawet po zakończeniu konfliktu na Ukrainie, większość ukraińskich uchodźców pozostanie w Polsce, znacząco wspierając rynek pracy. Fitch przewiduje wzrost PKB Polski na poziomie około 3% w latach 2025–2027, mimo wyzwań budżetowych i deficytu na poziomie 6,6% w 2024 roku.
• Odkrycie złoża ropy naftowej niedaleko Świnoujścia. Morskie złoża ropy i gazu to najprawdopodobniej największe odkrycie w historii Polski, a firma wiertnicza Central European Petroleum (CEP) nie ukrywa, że chce wydobywać surowce.

Ukraina
Rosja przeprowadziła największy od kilku tygodni tak kompleksowy atak na Ukrainę — ponad 270 dronów i 10 pocisków. Zginęło co najmniej 14

osób, w tym rodzina z Szacharowa, a setki zostały rannych. Łączna liczba ofiar śmiertelnych wśród cywilów wynosi już blisko 13 000.
• Trwają wysiłki dyplomatyczne: Trump inicjuje bezpośrednie spotkanie między Zelenuskim i Putinem w nadziei na pokój.

Chiny
W sierpniu doszło do fatalnych katastrof: zawalenie się mostu wiszącego w Xinjiangu (5 ofiar) oraz powodzie w Gansu (13 zabitych).
• Chiny zerwały oficjalne relacje z prezydentem Czech, o Bernardem Pavel, po jego spotkaniu z Dalajlamą.

Stany Zjednoczone
Prezydent Trump zdecydowanie wykluczył wysłanie amerykańskich żołnierzy na Ukrainę w ramach planu pokojowego, proponując za-

Na Alasce doszło do spotkania Trump – Putin

miast tego wsparcie lotnicze realizowane przez Europę.
• Biały Dom uruchomił oficjalne konto na TikToku, na którym Trump deklaruje: „I am your voice” („Jestem waszym głosem”).

Wielka Brytania
W dniach 8–10 sierpnia odbyły się demonstracje antyimigracyjne w różnych miastach (m.in. Epping, Liverpool, Bristol), które często przeradzały się w konfrontacje z kontrdemonstrantami. Interweniowała policja, a w niektórych przypadkach doszło do aresztowań.

Iran
Iran grozi Europie i USA atakami rakietowymi. „Możemy uderzyć we wszystkie kraje”. Sztab Generalny Sił Zbrojnych Iranu ostrzegł Stany Zjednoczone i Izrael, aby zaprzestały „spiskowania i oczerniania Iranu”.

Grecja
W Grecji doszło do serii pożarów. Podczas jednej z akcji gaśniczych rozbił się śmigłowiec. W związku z pożarem lasu w Feneos zarządzono ewakuację mieszkańców. Zatrzymano dwie osoby podejrzewane o wzniesienie ognia.

Irlandia
Prezydent Higgins skrytykował działania wobec uchodźców i wołał o humanitarną interwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie Gazy.

Kambodża – Tajlandia
Narastające napięcia graniczne: zakaz używania dronów w Tajlandii, wzajemne oskarżenia o przygotowania do ofensywy. Incydent z dronem doprowadził do paniki.

W poprzednich latach w Grecji również dochodziło do pożarów lasów

Iran grozi atakami rakietowymi. Na zdjęciu pocisk Shahab-3

Irlandia w tyle w wyścigu o sztuczną inteligencję

Najnowszy Indeks AI alarmuje, że Irlandia, pomimo wizerunku europejskiego centrum technologicznego, pozostaje w tyle w globalnej transformacji cyfrowej. Z wynikiem 44 na 100, kraj zajmuje przedostatnie miejsce, ustępując nawet państwom o mniejszych zasobach.

Raport wskazuje na niskie wskaźniki korzystania ze sztucznej inteligencji. Załedwie 54 proc. dorosłych mieszkańców Irlandii miało kontakt z narzędziami AI, a regularnie używa ich załedwie 3 proc. osób w wieku 35–54 lat. Głównym problemem nie jest brak umiejętności czy dostępu, lecz głęboko zakorzeniona nieufność i lęk przed AI. Obawy dotyczą dezinformacji, utraty pracy

i ochrony danych osobowych, co w znacznym stopniu hamuje wdrażanie nowych technologii. Mimo to młodsze pokolenie (18–24 lata) wykazuje znacznie większe zainteresowanie, co sugeruje, że problem leży w braku odpowiedniej strategii państwa. Robbie Clarke z RED C Research podkreśla, że „jeśli Irlandia nie zacznie inwestować w popularyzację i oswojanie sztucznej inteligencji, to za kilka lat pozostanie biernym obserwatorem świata, który poszedł naprzód”. W obliczu dynamicznego rozwoju AI w innych regionach świata, zwłaszcza w Azji, Irlandia ryzykuje marginalizację w globalnej rewolucji technologicznej.

Aer Lingus przywraca loty do Warszawy. Na Święta.

Aer Lingus ponownie zawita na Lotnisko Chopina. Irlandzkie linie lotnicze zaoferują bezpośrednie loty Dublin - Warszawa w okresie świąteczno-noworocznym, kiedy wzrasta się popyt na podróże lotnicze.

Irlandzkie linie wykonywały regularne loty między Dublinem a Warszawą, lecz pogorszenie się kondycji finansowej przewoźnika i ogromna konkurencja ze strony Ryanaira wymusiły na operatorze zawieszenie świadczenia rejsów w styczniu 2018 roku.

Obecnie rynek lotów Polska – Dublin jest zagospodarowany przez niskokosztowe linie lotnicze z Irlandii, które oferują bezpośrednie rejsy do i z Dublina z niemal każdego portu

lotniczego w naszym kraju. Próbę lotów między Lotniskiem Chopina a jedynym portem lotniczym w irlandzkiej stolicy, który jest już na granicy swojej przepustowości, zaliczyły również Polskie Linie Lotnicze LOT, lecz rejsy szybko zostały zawieszone.

Tradycją już jest, że Aer Lingus oferuje loty na trasie Dublin - Warszawa wyłącznie w sezonie zimowym, a dokładniej, w okresie świąteczno-noworocznym, który cechuje się wzmożonym popytem na podróże lotnicze. Tak będzie również i w tym roku. Przewoźnik pierwszy lot na „Okęcie” wykona już 1 grudnia; rotacje - cztery loty w tygodniu: w poniedziałki, środy, piątki i niedziele - będą realizowane do 11 stycznia.

Przestępstwa w aptekach są coraz większym problemem

Wyniki badania przeprowadzonego przez Irlandzki Związek Farmaceutów (ang. Irish Pharmacy Union, IPU) pokazują, że liczba przestępstw popełnianych w aptekach wzrasta.

Przeprowadzona przez IPU analiza wykazała, że w 2024 roku przestępstwa w aptekach dotyczyły aż 89 proc. wszystkich placówek. Dla kontrastu w 2020 roku działania przestępcze obejmowały 72% krajowych aptek. Autorzy badania potwierdzają, że aż 94 proc. aptek doświadczyło w ubiegłym roku co najmniej dwóch incydentów prze-

doszło do minimum 10 przestępstw. Co więcej, aż 59 proc. irlandzkich aptek wskazało, że powtarzające się przestępstwa popełnił ten sam sprawca.

Kradzież stanowiła najpopularniejszy rodzaj przestępstwa, gdyż dotyczyła aż 96% przypadków. Niemniej jednak badanie IPU potwierdza też szereg innych zdarzeń m.in. napady, oszustwa czy włamania.

Wedle statystyk 14 proc. napastników odpowiedzialnych za przestępstwo było uzbrojonych np. w nóż, broń palną czy strzykawki.

Węgry na czele obrony tożsamości narodowej w Europie

W obliczu rosnącej krytyki ze strony europejskich elit Węgry stają się symbolem suwerenności i obrony wartości narodowych. Rząd premiera Viktora Orbána konsekwentnie sprzeciwia się globalistycznym projektom Unii Europejskiej, które mają na celu, jak twierdzi, rozmycie narodowych kultur i stworzenie zunifikowanego, scentralizowanego superpaństwa.

W przeciwieństwie do polityki migracyjnej propagowanej przez Brukselę, Węgry przyjmują stanowisko oparte na zdrowym rozsądku i ochronie własnej tożsamości. Polityka Budapesztu opiera się na prawie każdego narodu do decydowania o tym, kto może osiedlać się na jego terytorium. Zjawisko masowej migracji jest szczególnie widoczne w krajach takich jak Irlandia, która, jak zauważają obserwatorzy, doświadcza bezprecedensowego kryzysu mieszkaniowego i infrastrukturalnego, podczas gdy jej rząd skupia się na realizacji unijnych wytycznych. Ten „eksperyment” jest postrzegany przez Węgry jako systemowe działanie, które zagraża suwerenności i stabilności państw. Węgierski rząd uznaje, że jeśli Europa ma odzyskać swoją tożsamość, musi podążać drogą suwerenności i prawa narodów do samostanowienia. Postawa Viktora Orbána jest przedstawiana jako przykład do naśladowania dla pozostałych państw, które stoją przed dylematem wyboru między podporządkowaniem się globalistycznym projektom a obroną własnej tożsamości.

GA1 Certification
LIFTING EQUIPMENT INSPECTION

GA1
SAFETY CHECK

☎ 089 264 2301
@ info@ga1safetycheck.ie
🌐 www.ga1safetycheck.ie

NIE CZEKAJ, SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI, WYCENĘ USŁUGI PODAJEMY BEZZWŁOCZNIE

OFERUJEMY:

- Kompleksową inspekcję GA1 zgodną z irlandzkimi wymogami prawnymi;
- Rzetelną ocenę techniczną sprzętu;
- Bezzwłoczną wycenę i elastyczne terminy;
- Gwarancję działania zgodnie z prawem i najwyższymi standardami bezpieczeństwa.

TESTUJEMY:

wózki widłowe, koparki, podnośniki, windy samochodowe, kompresory, sprzęt do pracy na wysokościach, łańcuchy, zawiesia i wiele innych.

stępczych. Natomiast w 28 proc. placówek

ZWROT PODATKU

Rozliczamy podatek od ręki!

**Skorzystaj z 15-letniego
doświadczenia naszego biura!**

- Czy wiesz, że możesz rozliczyć się z podatku bez wychodzenia z domu i dosłownie od ręki? Zrobimy to za Ciebie! Za darmo sprawdzimy, czy należy Ci się zwrot i dokonamy jego rozliczenia. Wystarczy, że do nas zadzwonisz lub napiszesz e-maila, a od razu uzyskasz informację o należnym podatku.
- Każdy, kto kiedykolwiek rozliczał się w D&M Services, figuruje w naszej bazie danych i nie musi dostarczać osobiście Summary of Employment.
- Na początku roku pracownicy otrzymają z Revenue Summary of Employment - podsumowanie dochodów i podatków z tytułu pracy za ubiegły rok. Wystarczy, że wyślesz do nas ten dokument, a nasi księgowi sprawdzą, czy przysługuje Ci zwrot podatku..

DUBLIN: 016 12 06 20
CORK: 021 42 48 760
firma113@gmail.com

**Zadzwoń bądź napisz
do nas już teraz!**

www.dmksiegowosc.eu

Koniczyna- nabór do grup dziecięcych

Co dzieci i młodzież robią na zajęciach? Odpowiedź zależy od grupy i kategorii wiekowej w Polish Folk Dance Group Koniczyna. Najmłodsze dzieci skupiają się na zajęciach rytmicznych poprzez zabawę, pracę z instrumentami, na śpiewie i polskich zabawach (rodzicom dobrze znanym z Waszego dzieciństwa). Na zajęciach przy wspólnym śpiewie czasem mocno śpi stary niedźwiedź, a czasem myszka ucieka przed kotkiem do dziury. Zabawa, taniec, śpiew i język polski przeplatają się w rozrywkowej formie.

Grupa średnia uczy się śpiewać, tańczyć, wykonuje ćwiczenia rytmiczne, koordynacyjne

i ogólnorozwojowe oraz podstawy tańca klasycznego, uczy się pracy z rekwizytami i zajmuje się również zabawami polskimi. Budujemy choreografie, próbujemy naszych sił aktorskich wplatając je w taniec pokazując obrazki polskiego folkloru.

Grupa najstarsza tańczy, śpiewa, wykonuje ćwiczenia rytmiczne, koordynacyjne, ogólnorozwojowe, ćwiczy podstawy tańca klasycznego, uczy się umiejętności scenicznych i wdraża je w trakcie nauki choreografii. Najstarsza grupa liczy na wsparcie nowych kolegów, którzy w tańcu będą chcieli wpleść kilka widowiskowych umiejętności podnoszenia partnerek, przysiadów i kolanek, wyśkoków pod sufit.

Wszystkie grupy korzystają z nauki śpiewu pod okiem polskiej nauczycielki z B'Music College of Music and Performing Arts. Mocny, efektowny śpiew grupy w trakcie tańca wymaga wspólnych ćwiczeń. Nasz program zawiera rozgrzewkę wokálną, naukę tekstów, ćwiczenia oddechowe i dykcyjne, skupienie się na projekcji.

Koniczyna to nie tylko taniec i polska kultura

Budujemy społeczność, przyjaźnię, współpracę – tworzymy grupę, a nie zbiór osób. Wbrew pozorom korzyści dla dzieci i młodzieży to nie tylko nauka tańca. To budowanie umiejętności społecznych w grupie,

współpracy, negocjacji, rozwijania samodyscypliny, determinacji, otwartości, pewności siebie, jakościowego wykonywania ćwiczeń, budowanie dobrych nawyków i wiele innych. Są to rzeczy, które przydają się na całe życie.

Dzieci i młodzież mają możliwość prezentować swoje umiejętności poprzez występy kilka razy w roku. Organizujemy dla nich dodatkowe warsztaty, a także spotkania świąteczne. Raz do roku urządzamy zajęcia otwarte, gdzie dzieci i młodzież mogą przyjąć na zajęcia z jednym z rodziców/opiekunów w celu ukazania swojej pasji i tego, co robią na zajęciach.

Zapraszamy Wasze dzieci na bezpłatne zajęcia próbne w Polish Folk Dance Group Koniczyna w Swords i Balbriggan. Rozumujemy, że dla wielu dzieci język polski to drugi język, więc gdy sytuacja tego wymaga prowadzimy zajęcia w dwóch językach tak, aby wszystkie dzieci miały równe szanse na świetną zabawę.

KASIA GURTOWSKA
PHOTO: KANIUTA,
ARCHIWUM KONICZYNY

KONICZYNA

**POLISH
FOLK
DANCE
GROUP**

Polish Arts Festival 2025: Leszek Możdżer, muzyka, teatr i sztuka ożywają w Limerick

Limerick, Irlandia – Wczesną jesienią Limerick ponownie stanie się centrum kulturalnej fuzji! Polish Arts Festival – Festiwal Sztuki i Kultury Polskiej z radością ogłasza, że w dniach 18-21 września 2025 r. zaprosi publiczność na cztery dni porywających wydarzeń. Festiwal promuje unikalne połączenie współczesnej sztuki polskiej i irlandzkiej, angażując lokalne społeczności w wystawy, warsztaty i spektakle, które przekraczają kulturowe granice.

Główne Atrakcje Festiwalu: Od Jazzu po Interaktywny Teatr

Centralnym punktem tegorocznego programu jest wyjątkowy koncert światowej

sławy polskiego pianisty jazzowego, Leszka Możdżera. Uznawany za jedno z największych objawień polskiego jazzu, Możdżer wystąpi w sobotę, 20 września, o godzinie 19:00 w teatrze Belltable. Jego unikalny styl, łączący klasyczną precyzję z zapierającą dech w piersiach improwizacją, tworzy „subtelne i mistyczne krajobrazy muzyczne”, które podbijają serca publiczności na całym świecie. „Festiwal Sztuki Polskiej to coś więcej niż tylko seria wydarzeń” – mówi Aleksandra Rosiak, współdyrektorka artystyczna. „To tętniące życiem centrum wymiany kulturowej, integracji i wzajemnego zrozumienia poprzez sztukę. Naszym celem jest prezentacja potencjału artystycznego obu społeczności, oferując coś

dla każdego – od światowej klasy jazzu po wciągające zajęcia rodzinne i prowokujące dyskusje”.

Przegląd Programu na 2025 Rok:

- **Muzyka:** Oprócz koncertu Leszka Możdżera, festiwal zaprezentuje premierę kompozycji stworzonej specjalnie na festiwal przez Paddy'ego Mulcahy'ego i Grega Oleksewicza, występy ukraińskiego mistrza liry korbowej Gordiia Starukha, koncert jazzowy Kasi Eliaz oraz Fuzja brzmi: Fizzy Waters & INFLUX (DJ Set). Na scenie wystąpi również Dora Gola LIVE oraz Seven Nun-sins LIVE – fenomenalny podwójny koncert, który zapowiada się na elektryzującą noc. Seven Nun-sins, grupa z Limericku, łączy wyrefinowany hip-hop z mocnymi wokalami i brzmieniem, które ma „grację, pazur i chill”. Dora Gola, okrzyknięta przez „The Irish Times” jako jeden z najbardziej fascynujących nowych głosów w Irlandii, zaprezentuje swoją sztukę, będącą fuzją dark popu, słowiańskiej folktroniki i funku z lat 80. Będzie to również okazja do usłyszenia jej piosenek w intymnej, fortepianowej aranżacji. Zapraszamy również na Krąg Śpiewu prowadzonym przez Anną Banko-Szumacher z udziałem Gordiia Starukha.
- **Sztuki Wizualne:** Festiwal otworzy Wystawa Lelujowa w The Hunt Museum, eksplorująca tradycyjne polskiej wycinanki pod nazwą „Drzewo, które mówi”. Pokazowi towarzyszyć będzie kolekcja „Folklor” Wiki Urawskiej – inspirowaną tradycyjnymi polskimi strojami ludowymi oraz krajobrazem hrabstwa Mayo. Kolekcja jest osobistym głosem artystki, która dorastała w pieczy zastępczej, poszukując tożsamości i przynależności. Dodatkowo, publiczność będzie mogła wziąć udział w warsztatach z Darią Alyoshkiną – międzynarodową artystką z Ukrainy, mistrzynią monumentalnej wycinanki. Podczas spotkania uczestnicy poznają historię tej tradycyjnej techniki oraz unikalną metodę „wyrzynanki”, w której wzory tworzy się ręcznie, bez użycia nożyczek.
- **Teatr i Performance:** W programie m.in. premiera filmu dokumentalnego „On Our Terms” zrealizowanym z Grey Heron Media we współpracy z festiwalem, z panelem dyskusyjnym, magiczny rodzinny spektakl „Szalone Kroniki z Krainy Czarów” i czytanie sztuki Sławomira Mrożka „Tango” w wykonaniu Bottom Dog Theatre Company. Noc Kultury uświetnią monumentalne żywe statuy w wykonaniu The Big Hat Company czyli błyszczące, dualistyczne Ptaki Zmierzchu/Twilight Feathers.
- **Dla Rodzin:** PAF Kids Day w sobotę, 20 września, to dzień dedykowany naj-

młodszemu, z interaktywnym spektaklem „Zaczarowany Las”, warsztatami hip-hopu i warsztatem rodzinnym z wycinanki z Darią Alyoshkiną.

- **Spotkania i Dyskusje:** Festiwal zaprasza na spotkanie literackie z dwójką utalentowanych polskich pisarzy mieszkających w Irlandii: Ewą Bilicką i Erickiem Polem. To niepowtarzalna okazja, by zagłębić się w świat literatury tworzonej z perspektywy emigracji, a także porozmawiać o wyzwaniach i inspiracjach, które towarzyszą pisarzom tworzącym w języku polskim z dala od ojczyzny. W programie jest również panel dyskusyjny PAF z Forum Polonia i rozmowa o tym, jak tworzyć kulturę, która łączy, daje głos mniejszościom i wspiera niezależnych twórców. Zapraszamy również na pierwsze spotkanie networkingowe dla artystów z PAF, mające na celu wspieranie współpracy i budowanie silnej kreatywnej społeczności w Irlandii.

Festiwal w pigułce:

Otwarcie: czwartek, 18 września, 17:30 Teatr Belltable Noc Kultury: piątek, 19 września (spektakle i koncerty), The Hunt Museum

PAF Kids Day: sobota, 20 września, od 10:30, The Hunt Museum; Teatr Belltable

Koncert Główny (Leszek Możdżer): sobota, 20 września, 19:00, Teatr Belltable
Koncerty nocne: sobota, 20 września, 21:30, The Record Room
Zakończenie: niedziela, 21 września, The Hunt Museum, Dolans, No.1 Perry Square
Polish Arts Festival to dwujęzyczne święto (polsko-angielskie), które angażuje lokalne społeczności, w tym mieszkańców z Polski i Ukrainy, i jest platformą dla innowacyjnych i kreatywnych projektów.

Bilety na poszczególne wydarzenia oraz pełny program festiwalu dostępne są na stronie: www.polishartsfestival.ie

Polish Arts Festival 2025

18 - 21 WRZEŚNIA

Leszek Możdżer Solo

SOBOTA 20 WRZEŚNIA | 19:00 | BILETY: €35 / €32

Greg Oleksevic & Paddy Mulcahy Live

CZWARTEK 18 WRZEŚNIA | 18:30

Pełny program i bilety dostępne są na stronie:
polishartsfestival.ie

Będzie filmowa biografia Sinead O'Connor

Dwa lata po jej śmierci trwają prace nad filmem biograficznym o legendarnej irlandzkiej piosenkarce Sinéad O'Connor.

Irlandzka piosenkarka zmarła w 2023 roku w wieku 56 lat. Przyszły film biograficzny powinien skupić się na jej wczesnej karierze i jest wspierany przez producentów filmu dokumentalnego „Nothing Compares” z 2022 roku.

Według „Variety”, film zostanie wyreżyserowany przez Josephine Decker, znaną z filmu fabularnego „Shirley” z 2020 roku, opartego na życiu pisarki Shirley Jackson.

Decker będzie pracować na podstawie scenariusza irlandzkiej pisarki Stacey Gregg. Pieczę nad projektem sprawuje irlandzka firma produkcyjna, która wyprodukowała już film dokumentalny Sinéad O'Connor z 2022 roku „Nothing Compares”.

Nadchodzący film był podobno w przygotowaniu od czasu premiery uznanego przez krytyków dokumentu, przy którym współpracowała piosenkarka.

Inne firmy produkcyjne zaangażowane w biografię to nagrodzona Oscarem See-Saw Films, znana z „The King’s Speech”, „Shame”, „Lion” i „The Power of the Dog”, a także Nine Daughters, która wyprodukowała „Lady Macbeth” i „God’s Creatures”.

Obie firmy współpracowały wcześniej przy dramacie Francisa Lee „Ammonite” z 2020 roku.

Oczekuje się, że film skupi się na wczesnym życiu i karierze O'Connor. Opowie historię o tym, jak pewna młoda kobieta z Dublina podbiła świat, i jak jej imię stało się synonimem wysiłków, aby zwrócić uwagę na zbrodnie popełnione przez Kościół katolicki i państwo irlandzkie.

Dopłaty HBP będą już tylko w gotówce

Household Benefits Package (HBP) od września będzie wypłacany wyłącznie w gotówce. Do tej pory można było sobie wybrać, ale ponieważ większość odbiorców i tak

wybrała tę formę, to teraz tak już będzie odgórnie.

Program umożliwia, osobom spełniającym kryteria dochodowe, otrzymywanie 35 euro miesięcznie na pokrycie kosztów energii elektrycznej lub gazu, a także oferuje darmową licencję telewizyjną. Dotąd można było to świadczenie dopisywać także jako ulgę bezpośrednio do rachunku za energię. Z tym, że ulga była dostępna tylko dla klientów wybranych dostawców, takich jak Electric Ireland, Bord Gáis Energy czy Flogas.

Świadczenie w formie ulgi, będą mogły nadal dopisywać do rachunku osoby, które nie zmieniają dostawcy. Wszyscy nowi użytkownicy muszą jednak przejść na rozwiązanie gotówkowe.

Rządowy program zapewni posiłki dla dzieci w przedszkolach

Irlandzki rząd w ramach programu wsparcia Equal Start wprowadza „Bia Blasta” („Smaczne jedzenie”) inicjatywę mającą zapewnić dzieciom w przedszkolach dostęp do obiadów. Inicjatywa dotyczy najbardziej potrzebujących regionów kraju. Program ma kosztować 4 miliony euro.

Inicjatywa obejmie blisko 25 tysięcy dzieci. Jej celem jest przeciwdziałanie ubóstwu żywieniowemu wśród dzieci oraz eliminację ryzyka głodu lub pomijania posiłków.

Innowacyjność programu ma polegać na zapewnieniu nie tylko jedzenia, ale także na edukacji. Posiłki będą serwowane w ramach specjalnego programu uczącego dzieci rozpoznawania wartości odżywczych, przygotowywania posiłków, wspólnego jedzenia i sprzątania po nim.

Placówki edukacyjne otrzymają wsparcie dietetyka, który zadba o jakość żywienia i odpowiednie dostosowanie posiłków do potrzeb.

TSUE przeciwko Irlandii w sprawie wydalenia migrantów

Irlandia zdaniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dopuściła się bezprawnego odmówienia dwóm osobom ubiegającym się o azyl zakwaterowania i przyznania odpowiednich świadczeń materialnych z pieniędzy podatników.

„W praktyce wyrok oznacza, że żaden migrant nie może być siłą odesłany do domu. W każdym ubogim kraju znajdzie się ktoś kto nie czuje się bezpiecznie” – napisał szef WEI.

Nielegalni imigranci mają być zakwaterowani i utrzymywani.

„Sąd odrzucił też argument, że nagły napływ osób ubiegających się o azyl uzasadnia ograniczenie świadczeń dla oczekujących na azyl. Sąd stwierdził, że ograniczenia zasobów nie mogą być podstawą do ograniczenia „praw podstawowych”. Obowiązek ten pozostaje wiążący nawet w przypadku czasowego przepełnienia ośrodków dla migrantów” – czytamy dalej.

Oznacza to, że jeśli nie ma miejsca dla migrantów w specjalnych ośrodkach, to władze muszą w jakiś sposób pomieścić i nakarmić domniemanych azylantów – w hotelach, restauracjach, jakkolwiek można to zrobić. Nawet, jeśli oznacza to utrudnienia dla rodzimej społeczności.

W Irlandii regularnie odbywają się protesty przeciwko masowej migracji z Afryki i Azji.

Ryanair wśród najdroższych tanich linii lotniczych

Według nowego badania przeprowadzonego przez Quotezone.co.uk można się dowiedzieć, które europejskie tanie linie lotnicze są liderami pod względem ukrytych opłat. Ryanair pod tym względem jest drugi.

Hiszpańskie linie lotnicze Vueling zajmują pierwsze miejsce, z dodatkowymi opłatami, które mogą sięgać około 190 euro. Obejmują one 20 kg bagażu rejestrowanego, wybór miejsca, bagaż podręczny i dodatkową przesterżnię na nogi.

Na drugim miejscu znalazła się Irlandia i Ryanair z dodatkowymi opłatami do 175 euro. Pasażerowie tej firmy muszą odprawić się online przed lotem – w przeciwnym razie będą musieli zapłacić karę w wysokości 64 euro na lotnisku.

Trzecie miejsce przypadło rumuńskim liniom Dan Air, które rozpoczęły obsługę regularnych lotów w czerwcu 2023 r. Dodatkowe opłaty mogą wynieść nawet 135 euro, w tym 15 euro opłaty za odprawę na lotnisku.

Według Helen Rolfe, ekspertki ds. ubezpieczeń podróży, tanie linie lotnicze oferują niskie ceny, ale często nie odzwierciedlają one ostatecznego kosztu. „Bez uwzględnienia dodatkowych opłat za bagaż, wybór miejsca w samolocie czy inne udogodnienia, lot, który wydaje się tani, może okazać się droższy niż inne oferty” – powiedziała.

Ekspertki zalecają podróżnym, aby przed zakupem biletów nie tylko porównywali ceny, ale także brali pod uwagę ewentualne dodatkowe opłaty.

Fox News: Dublin wśród najniebezpieczniejszych miast Europy

Fox News wzbudził kontrowersje po emisji programu, w którym stwierdził, że Dublin należy do najniebezpieczniejszych miast Europy, jednocześnie łącząc przestępczość z migracją.

Reportaż prawicowego amerykańskiego kanału Fox News wyemitowany na początku sierpnia wywołał debatę w Irlandii. W reakcji były premier Leo Varadkar opublikował post na platformie X, kierując swoich zwolenników do materiałów weryfikujących twierdzenia nadawcy.

W programie Fox News podano, że Dublin z jednego z najbezpieczniejszych miast Europy w 2003 roku stał się jednym z najbardziej niebezpiecznych w 2024 roku.

Aby potwierdzić tę tezę, stacja pokazała zrzut ekranu artykułu irlandzkiej gazety „Sunday World” z 2024 roku zatytułowanego: „Dublin plasuje się w pierwszej dziesiątce najbardziej niebezpiecznych dużych miast w Europie”.

EuroVerify ustaliło jednak, że artykuł opiera się na danych z ankiety przeprowa-

dzonej przez internetową platformę bukmacherską OLBG (Online Betting Guide).

„Głównym celem tego badania było wskazanie najlepszych miast w Europie pod względem życia nocnego. W ramach analizy sprawdziliśmy również wyniki bezpieczeństwa dla każdego miasta” – wyjaśnił rzecznik OLBG w rozmowie z EuroVerify.

Wiarygodność badania jest wątpliwa, biorąc pod uwagę, że OLBG pozyskał swoje dane z Numbeo, platformy, która opiera się na danych dostarczonych przez użytkowników i ostrzega, że nie ma „pewności, że jakiegokolwiek oświadczenie na stronie jest poprawne lub precyzyjne”.

Tymczasem Global Peace Index, który jest tworzony przez australijską organizację pozarządową Institute for Economics & Peace, konsekwentnie plasuje Irlandię jako jeden z najbezpieczniejszych krajów na świecie. W 2025 roku umieszczono ją na drugim miejscu rankingu.

TOMASZ WYBRANOWSKI

Wrzesień w Irlandii

Wrzesień w Irlandii nie nadchodzi nagle. Nie wdiera się jak sierpniowe burze nad Wisłą, nie spada z hukiem jak polskie pierwsze dzwonki w szkołach. Wrzesień tutaj przychodzi na palcach.

Wciska się w szczeliny dnia i nocy, zsyła mgłę o poranku i cięższe niż zwykle powietrze pod wieczór. Zanim się człowiek zorientuje, liście przy drogach zaczynają zmieniać barwę, a zapach ziemi staje się głębszy, bardziej wilgotny, jakby nasycony historią.

W tej porze roku Irlandia oddycha wolniej. Lato, choć jeszcze nie zupełnie pożegnane, robi miejsce innemu rytmowi. Turystyczny gwar cichnie, miasta pustoszeją od przyjezdnych, a miejscowi znów są „u siebie”. Zaczynają się rozmowy przy kominkach, wieczory przy ciepłym chlebie z masłem i herbatą z mlekiem. Wracą coś pierwotnego, znajomego. Rytuał.

Wędrując o tej porze roku wzdłuż wybrzeża, między kamiennymi murkami i krzakami dzikich jeżyn, człowiek zaczyna słyszeć ciszę. Prawdziwą ciszę — nie tę udawaną, przerywaną przez dźwięki miasta.

Tu cisza to szum oceanu za wzgórzem, dalekie beczenie owiec, krzyk mewy, która krąży nad pustą zatoką. I ten niepokojący, ale wciągający spokój, który każe zatrzymać się, zamknąć oczy i po prostu być.

Nie sposób wtedy nie myśleć o Polsce. Może to kwestia geograficznego oddalenia. A może wrzesień sam w sobie przypomina — polską szkołę, wrześniowe mundurki, zapach książek i zeszytów. Ale też pamięć. Historia. Tego miesiąca w Polsce nie da się oderwać od pamięci — od 1939 roku, od dramatów, które co roku wracają w czarno-białych obrazach, przemówieniach, uroczystościach, które zdają się coraz bardziej odległe, a zarazem coraz bardziej potrzebne. Jakbyśmy musieli sobie przypominać, że pewne rzeczy nie mogą przeminąć.

Tutaj, w Irlandii, wrzesień nie niesie ze sobą takiego ciężaru. Ale to właśnie daje przestrzeń, by na polskie sprawy spojrzeć z dystansu. Nie chłodnego — nie o to chodzi — ale spokojnego. Gdy patrzy się z oddali, wszystko wydaje się wyraźniejsze. Widać, co boli. Co drażni. Co wzrusza.

W irlandzkim pubie w małym miasteczku przy zachodnim wybrzeżu — takim, gdzie wszyscy się znają i nikt się nie spieszy — można usłyszeć rozmowy o Polsce. „Polska rośnie” — mówią niektórzy. Mówią o gospodarce, o autostradach, o nowoczesnych stadionach, które widzieli w telewizji. Inni wspominają o uchodźcach, o napięciach, o tym, że „tam też teraz ciężko”. I zawsze pojawia się ktoś, kto ma sąsiada, kuzyna, znajomego Polaka — pracowitego, cichego, dobrego. Polska w Irlandii ma twarz konkretnego człowieka.

Ale Polska to nie tylko obraz z zewnątrz. To również tęsknota. Wrzesień wyostrza tę

tęsknotę. Nie za krajem jako państwem, ale za jego zapachem, smakiem, dźwiękiem języka. Za świadomością, że gdzieś tam, daleko, ktoś właśnie otwiera okno o poranku i słyszy dzwony z pobliskiego kościoła. Albo ktoś pakuje dzieci do szkoły i przeklina korki w mieście. Albo siada na ławce w parku i z gazetą w rękę przegląda wiadomości, zastanawiając się, jak to wszystko jeszcze się zmieni.

Irlandia we wrześniu uczy pokory. Pokazuje, że czasem trzeba przystanąć. W Polsce tempo narzuca wszystko — praca, media, polityka. Każdy dzień to nowa narracja, nowa sprawa, nowy powód do niepokoju lub nadziei. Tutaj rzeczy dzieją się wolniej. Pogoda nie pyta, czy masz czas. Deszcz po prostu przychodzi. Mgła otula domy. I wtedy zaczyna się prawdziwe myślenie.

Może to jest właśnie ten moment, kiedy trzeba zadać sobie pytania: co znaczy być „stamtąd”, a co znaczy być „tutaj”? Co zostaje z człowieka, kiedy oderwie się od swojej ziemi? Czy wspomnienia wystarczą? Czy język i tradycja to jeszcze nasze kotwice? A może człowiek jest jak te liście w wrze-

śniu — oderwane od gałęzi, unoszące się w powietrzu, szukające, gdzie wylądować?

Czasem odpowiedź przychodzi nieoczekiwanie. W rozmowie z obcym, który zapyta: „A ty skąd jesteś?” I wtedy głos drży, i pada: „Z Polski.” Bez potrzeby tłumaczenia, bez wielkich słów. Bo to już jest deklaracja. Noszę ją w sobie. W pogodzie, w smutku, w nadziei i w muzyce o której opowiadam. W przemyśleniach, które przychodzą we wrześniowy poranek w Irlandii, kiedy mgła nie chce ustąpić.

W takich chwilach człowiek zaczyna rozumieć, że dom nie zawsze jest tam, gdzie się mieszka. Czasem jest tam, gdzie pamięta się smak dzieciństwa. Albo tam, gdzie ktoś czeka. Albo po prostu — tam, gdzie serce odzywa się mocniej, słysząc znajome dźwięki.

Wrzesień to miesiąc przejścia. Koniec jednej historii, początek drugiej. W Irlandii, tak jak i w Polsce, oznacza coś więcej niż tylko zmianę pory roku. To czas bilansu, refleksji, zadumy. Ale też — nadziei. Bo choć liście opadają, to przecież robią to z godnością. Bo wiedzą, że pod nimi już kryje się nowe

życie. I może właśnie o to chodzi — by we wrześniu, bez względu na to, gdzie jesteśmy, umieć zatrzymać się na chwilę. Posłuchać ciszy. I pozwolić sobie poczuć — nie tylko deszcz na twarzy, ale też te wszystkie historie, które niosą w sobie miejsca, z których przyszliśmy i do których zawsze wracamy. Choćby tylko w myślach. ♦

Tomasz Wybranowski

Tomasz Wybranowski jest poetą, krytykiem muzycznym, literatem i dziennikarzem, obecnie dyrektorem muzycznym sieci Radia WNET (Białystok, Lublin, Łódź, Bydgoszcz, Wrocław, Kraków, Szczecin i Warszawa), szefem Studia 37 Dublin, a także prowadzącym i wydawcą programu „Polska Tygodniówka” w dublińskim radiu NEAR 90.3 FM (zawsze w środy o 19:00). Członek Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich i Związku Pisarzy na Mazowszu, a także felietonista w „MiR”. W Republice Irlandii od 20 lat.

Kontakt w Języku polskim
086 846 1547

Tel: 021 427 3472,
086 846 1547

info@finbarrmurphy.ie
www.finbarrmurphy.ie

Lee White House,
8, Washington St., Cork

Kancelaria Prawnicza

Odszkodowania po wypadkach w miejscu pracy

Wypadki drogowe

Wypadki w miejscach publicznych

Poświadczenia tożsamości, akty notarialne, upoważnienia

Przenoszenie własności, umowy mieszkaniowe

Sporządzanie testamentów

Prawo rodzinne

Prawo pracy

Porady prawne

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać
wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty

085 PRAWNIK
085 7729645 • 01 4910010
www.prawnik.ie

- WYPADKI W PRACY, DROGOWE
ORAZ W MIEJSCACH PUBLICZNYCH
- PRAWO PRACY
- NIERUCHOMOŚCI, PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI

Monika El Amki, Piotr Kuderski

MAGUIRE McCLAFFERTY SOLICITORS
224, The Capel Building, Mary's Abbey Dublin 7, Ireland

Zgodnie z prawem nie można w sprawach spornych ustalać wynagrodzenia jako ułamka lub odsetka uzyskanej kwoty.
Klient nie ponosi żadnych kosztów do czasu zakończenia sprawy. Płacimy za raporty medyczne.